

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

Studijní program: N4101 Zemědělské inženýrství

Studijní obor: Agropodnikání

Katedra: Katedra krajinného managementu

Vedoucí katedry: doc. Ing. Pavel Ondr, CSc.

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Finanční podpory a specifika účtování v zemědělském podniku

Vedoucí diplomové práce: Ing. Zdeněk Kučera, Ph.D.

Konzultant diplomové práce: doc. Ing. Ladislav Skořepa, Ph.D.

Autor diplomové práce: Bc. Jana Šedivá

České Budějovice, 2020

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Zemědělská fakulta

Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Jana ŠEDIVÁ
Osobní číslo: Z18118
Studijní program: N4101 Zemědělské inženýrství
Studijní obor: Agropodnikání
Téma práce: Finanční podpory a specifika účtování v zemědělském podniku
Zadávající katedra: Katedra krajinného managementu

Zásady pro vypracování

TEORETICKO – METODICKÁ ANALÝZA ZÁKLADNÍHO PROBLÉMU, KTERÝ BUDE V DIPLOMOVÉ PRÁCI ŘEŠEN:

Práce bude řešena na vybraném zemědělském podniku. Bude na základě literární rešerže provedena analýza možných dotačních programů pro řešený podnik. Následně budou definována specifika z hlediska sektoru zemědělství a jejich provázanost s účetní a daňovou evidencí.

CÍL DIPLOMOVÉ PRÁCE:

Cílem práce bude způsoby vedení účetní evidence vybraného zemědělského podniku a posouzení vlivu dotačních titulů na jeho hospodaření.

STRUKTURA OBSAHU DIPLOMOVÉ PRÁCE:

1. Úvod.
2. Cíl a metodika práce.
3. Vlastní práce.
4. Závěr.
5. Použitá literatura.
6. Přílohy.

Rozsah pracovní zprávy: 60 stran textu
Rozsah grafických prací: dle potřeby
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

Dvořáková, D. (2012). Specifika účtování a oceňování v zemědělství. 2. aktualizované vydání. Vydal: Wolters Kluwer, a. s.

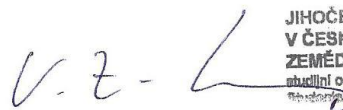
Poláčková, J. (2010). Metodika kalkulací nákladů a výnosů v zemědělství. Praha: Ústav zemědělské ekonomiky a informací.

Webové stránky Státního zemědělského intervenčního fondu a Ministerstva zemědělství.

Zákon o zemědělství a navazující legislativa upravující hospodaření s finančními podporami hospodaření v zemědělství.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Zdeněk Kučera, Ph.D.
Katedra krajinného managementu
Konzultant diplomové práce: doc. Ing. Ladislav Skořepa, Ph.D.
Katedra krajinného managementu
Datum zadání diplomové práce: 11. března 2019
Termín odevzdání diplomové práce: 15. dubna 2020

V Českých Budějovicích dne 11. března 2019

prof. Ing. Miloslav Šoch, CSc., dr. h. c.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
obslužný oddělení
Budejovický 1830, 370 06 České Budějovice
L.S.

doc. Ing. Pavel Ondr, CSc.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Finanční podpory a specifika účtování v zemědělském podniku“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, uvedených v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 30. 6. 2020

.....
Bc. Jana Šedivá

Poděkování

Mé poděkování v první řadě patří vedoucímu diplomové práce panu Ing. Zdeňkovi Kučerovi, Ph.D. za odborné vedení a ochotu při psaní mé práce. Poděkování také náleží panu doc. Ing. Ladislavovi Skořepovi, Ph.D. za cenné připomínky, rady a schovívavost. Dále bych ráda touto cestou chtěla poděkovat za podporu po celou dobu mého studia mým kolegům, přátelům a především rodině.

Abstrakt

Obsahem mé diplomové práce byly finanční podpory a specifika účtování ve vybraném zemědělském podniku a stanoveným cílem práce byly způsoby vedení daňové evidence a zjištění vlivu dotačních titulů na hospodaření farmy. V literárním přehledu je zhodnocen vývoj dotační politiky a zmapovány dostupné finanční podpory a fondy pro zemědělské subjekty, přehled účetnictví a současný stav zemědělství v České republice.

V praktické části diplomové práce byla provedena analýza všech čerpaných dotací vybraného podniku, u provozních a investičních dotací bylo určeno jejich zaúčtování z pohledu daňové evidence. Za účelem splnění určeného cíle diplomové práce byla zhodnocena finanční stránka podniku z interních účetních dokumentů. Zhodnocen byl šestiletý časový vývoj hospodaření zemědělského podniku a k získání potřebných informací byla zvolena metoda osobního rozhovoru. Práce byla aplikována na hospodářský subjekt, který vede daňovou evidenci a zaměřuje se na smíšenou výrobu – živočišnou a rostlinnou produkci.

Farma se více zaměřuje na živočišnou produkci, a proto byla provedena kalkulace nákladů na výkon dojnice. Bylo zjištěno, že komodita mléko je v tomto případě rentabilní i bez poskytnutí podpor, které farma každý rok čerpá. Roční celková částka vyplacených dotací se pohybuje kolem 2 500 000 Kč a dotace tvoří kolem 20% z celkových příjmů. Největší finanční podpory získává zemědělský podnik z dotačního titulu SAPS – Jednotná platba na plochu a z titulu ANC – Horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními. Z analýzy plyne, že je farma do značné míry závislá na dotačních titulech.

Klíčová slova: daňová evidence, dotace, Jednotná žádost, výsledek hospodaření, zemědělský podnik

Abstract

The content of this thesis is the financial support and the specifics of bookkeeping of a chosen agricultural company with the aim of describing different types of tax records and analysing the effect of grant titles on the economy of the firm. In the theoretical overview I evaluate the general politics of grant titles and characterize the available subsidies and financial support funds for agricultural subjects in addition to an overview on bookkeeping and the current state of agriculture in Czech republic.

The applied part of the thesis contains the detailed analysis of all received grants of the chosen company. For the operational and investment grants the billing from a tax record point of view is further investigated. To complete the given task of this thesis I evaluated the finances of the company from internal bookkeeping documentation. I analysed the temporal development of the company's economy over a 6-year time period through personal interviews and discussions. This work applies for an agricultural subject that provides tax records and is specialised in mixed production of farm animals and plants.

Since the farm's main interest lies in animal production, I chose to carry out a detailed calculation on the costs of cow milk production. It turns out that this commodity is cost-effective even without additional grants that the company receives every year. The total yearly amount of subsidies reaches around 2 500 000 Kč, which is approximately 20 % of the company's total gain. The largest proportion of financial support is provided by the grants SAPS – single application per area and ANC – mountain areas and other areas with natural and other special restrictions. This analysis shows that the chosen agricultural company is highly dependent on grant support.

Key words: tax records, subsidy, single application, profit, farm

Obsah

1	Úvod	1
1.1	Zemědělství v České republice	2
1.2	Živočišná výroba	4
1.2.1	Mléko	4
1.2.2	Hovězí maso	5
1.3	Rostlinná výroba	5
1.3.1	Podpůrné programy pro obiloviny	6
1.4	Dotace v zemědělství	8
1.4.1	Přímé platby (PP)	11
1.4.2	Jednotná platba na plochu (SAPS)	12
1.4.3	Podpora pro mladé zemědělce	12
1.4.4	Podpora pro zemědělce dodržující příznivé klima a životní prostředí („Greening“).	13
1.4.5	Přechodné vnitrostátní podpory (PVP)	13
1.4.6	Národní dotace	14
1.4.7	Celostátní síť pro venkov	15
1.4.8	Program rozvoje venkova 2014 – 2020 (PRV)	15
1.4.9	Horské a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními (ANC) ..	16
1.4.10	Kontroly podmíněnosti Cross Compliance	16
1.4.11	Registr půdy LPIS	17
1.5	Specifika účetnictví v zemědělství	18
1.5.1	Účetnictví	18
1.5.2	Daňová evidence	18
1.5.3	Daňový systém	19
1.5.4	Dlouhodobý a krátkodobý majetek	20

1.5.5	Paušální výdaje	21
1.5.6	Účtování o poskytnutí dotace	21
1.5.7	Účetní uzávěrka a závěrka	23
1.6	Kalkulace v zemědělství	23
1.6.1	Kalkulace úplných nákladů.....	24
1.6.2	Kalkulace neúplných nákladů.....	24
1.6.3	Náklady.....	24
1.6.4	Výnosy.....	25
1.6.5	Výkony.....	25
1.6.6	Kalkulační jednice	25
1.6.7	Kalkulační vzorec	26
2	Cíl a metodika práce	28
2.1	Cíl diplomové práce	28
2.2	Metodika práce a získání informací	28
3	Aplikační část a diskuse zjištěných výsledků.....	30
3.1	Vybraný zemědělský podnik X.....	30
3.1.1	Daňová evidence.....	31
3.1.2	Příjmy.....	31
3.1.3	Výdaje.....	32
3.1.4	Živočišná produkce.....	33
3.1.5	Rostlinná produkce	35
3.2	Finanční podpory zvoleného zemědělského podniku	39
3.2.1	Porovnání dotací s celorepublikovým průměrem – fyzické osoby.....	41
3.2.2	SAPS – Jednotná platba na plochu	42
3.2.3	ANC – Horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními	44
3.2.4	Platba pro zemědělce dodržující postupy příznivé pro klima a ŽP (Greening).....	45

3.2.5	Přechodné vnitrostátní platby (PVP)	47
3.2.6	Agroenvironmentálně - klimatické opatření AEKO	48
3.2.7	Dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS) - Bílkovinné plodiny	50
3.2.8	Dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS) – Dojnice	51
3.2.9	Dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS) - Telata masného typu	53
3.3	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF)	54
3.4	Program rozvoje venkova 2014–2020 (PRV)	55
3.5	Zelená nafta	56
3.5.1	Zaúčtování dotace z CÚ	57
3.6	Životní prostředí	57
3.7	Vliv dotací na hospodaření zemědělského podniku	57
3.8	Návrh kalkulace na komoditu mléko	62
3.9	Zjištěná rentabilita kravského mléka	64
4	Závěr	65
5	Seznam literatury	67
6	Zkratky	71
7	Seznam obrázků, tabulek a grafů	75
7.1	Seznam obrázků	75
7.2	Seznam tabulek	75
7.3	Seznam grafů	76

1 Úvod

Zemědělství má v České republice významnou roli a řadí se mezi důležitá odvětví národního hospodářství. V našich podmínkách řada podniků hospodaří vhodným kombinováním živočišné a rostlinné výroby, někteří se rovněž specializují pouze jen na jednu z uvedených produkcí. Velmi významnou součástí výnosů zemědělských podniků se v posledních letech stávají dotace. Jedná se zejména o národní dotace a dotace z Evropské unie, k dispozici jsou pro zemědělce také různé fondy. Pro většinu zemědělských podniků jsou dotační tituly velmi důležité, protože díky nim jsou zemědělci schopni čelit konkurenčním podmínkám na světovém trhu.

Živočišná výroba se v dnešní době nevyvíjí příliš příznivým směrem, v řadě komodit živočišné výroby není Česká republika soběstačná. Nejnižší soběstačnost je zaznamenána u vepřového masa i za poskytnutí finanční podpory se nedaří soběstačnost v tomto sektoru výrazně zvýšit. Tato skutečnost je způsobena zejména levnými dovozy masa ze zahraničí. Z hlediska dlouhodobé udržitelnosti je rovněž důležité, aby docházelo ke zlepšování úrodnosti zemědělské půdy a zvyšoval se počet chovaných hospodářských zvířat. Je zřejmé, že v našich podmínkách je relativně rentabilní pěstování tržních plodin na orné půdě a současně výroba hovězího masa. Jsme však významně limitováni přírodními a klimatickými podmínkami, které negativně ovlivňují například pěstování zeleniny a ovoce.

V současné době jsou podpory z Evropské unie zaměřené spíše na malé a střední podniky. Je však nutné zdůraznit, že jen málokdo si dovede podnikání v zemědělství bez finančních podpor představit. Příležitostí je, aby se dotace začali cílit na zemědělce, kteří nejvíce podporu potřebují. Především podpořit mladé začínající hospodáře, malé a střední zemědělské podniky v oblastech s přírodními omezeními. Předmětem této práce je proto posouzení, do jaké míry ovlivňují dotační prostředky efektivnost hospodaření vybraného zemědělského podniku ve srovnání s obvyklou situací v České republice.

1.1 Zemědělství v České republice

Podle Ministerstva zemědělství (2019) zemědělství v historii lidstva představuje nejdůležitější ekonomickou aktivitu, kdy v oblasti zemědělství pracovala většina populace. Po 2. světové válce se situace prakticky obrátila a začal se snižovat počet pracovních míst v této oblasti. Také v posledních letech a v dnešní době především mladší generace lidí ztrácí zájem o práci v zemědělské sféře a hledají si uplatnění v jiném oboru a odcházejí za prací do větších měst. Díky rostoucí digitalizaci, kdy farmy a zemědělské podniky disponují moderní a vysoce výkonnou technikou, dostává zemědělství jiný rozměr a pohled na tento sektor. Pozitivně může tato situace působit na mladé lidi a vést k novým pracovním příležitostem v zemědělské produkci.

Zemědělská produkce po staletí tvoří pro obyvatelstvo důležitou a nezastupitelnou funkci při výrobě potravin, ale také zajišťuje další mimoprodukční funkce, a to krajinnotvorné, ekologické, sociálně-kulturní atd. „V České republice je zemědělství především zaměřeno na produkci obilovin, okopanin, olejnin, chov skotu a prasat. Produkce mimopotravinářských surovin se začala významněji rozvíjet teprve od roku 1989.“ V oblasti zemědělství se vyskytuje vysoká závislost na přírodních podmínkách a působí zde specifická rizika pro budoucí užití a pro jakost potravin v průběhu výrobního procesu. (Dvořáková D., 2012)

Po vstupu České republiky do Evropské unie docházelo k vyšší míře regulací a české zemědělství se stalo příjemcem dotací a jiných finančních podpor z tohoto sektoru. Dotační tituly pro společnou zemědělskou politiku jsou děleny na Přímé platby a na Dotace pro podporu rozvoje venkova (PRV). Dotace v rámci PRV jsou z části placené unií a z části ze státního spolufinancování. V posledních třech letech, kdy Českou republiku zasáhlo sucho a výkyvy klimatu, které vedly k extrémním podmínkám se Ministerstvo zemědělství (MZe) snažilo o zajištění systémového řešení formou Fondu těžko pojistitelných rizik. Zemědělci se na hospodaření s vláhou zaměřují na vhodné osevnické postupy, zpracování půdy a volí se správné hnojení a způsoby na ochranu rostlin. V letošním roce došlo také ke schválení novely zákona o pozemkových úpravách, kdy se pomocí úprav pozemky uspořádají tak, aby došlo ke zvýšení míry ekologické obnovy a stability krajiny. Orná půda v České republice tvoří 31,1% z celkové rozlohy 7,88 mil. hektarů.

Od roku 1989 výměra orné půdy klesala a omezilo se pěstování náročnějších plodin, jako jsou brambory, cukrovka, zelenina či píce. K negativnímu dopadu došlo také u stavů hospodářských zvířat. Soběstačnost v oblasti u vepřového masa je na úrovni 36-38%, drůbeží maso

na 57-60%, vejce na 57-62% a u hovězího masa klesla spotřeba na 7,8 kg na osobu a rok z výchozích 26,5 kg. (MZe, 2019)

Podle Svobody (2019) má podpora ze strany státu vypadat tak, aby se do řízení zemědělského sektoru vrátil zdravý selský rozum, dobré vedení a zemědělská politika, jelikož do sektoru jde podstatná část peněz, ale bohužel poskytnuté peníze nejsou často ve prospěch zemědělské prvovýroby. *„Čeští zemědělci se dokážou vyrovnat s konkurencí, pokud budou mít srovnatelné podmínky na trhu. Výrobky se prodávají pod výrobními náklady a ztráty se hradí dotacemi, došlo ke ztrátě svéprávnosti a o zemědělství nerozhodují zemědělci.“*

Finanční prostředky poskytované pro zemědělce představují v průměru 20-30% jejich příjmů. Dochází k nadprodukcí potravin a část veřejnosti se domnívá, že je potřeba zemědělství přeorientovat více na ochranu životního prostředí. Velkým trendem je ekologické zemědělství, pěstování bioproduktů a produkce biopotravin. Není zde ale jednoznačně prokázáno, že potraviny z ekologického zemědělství jsou zdravější než ze zemědělství konvenčního. V režimu ekologického zemědělství se obhospodařuje 14,5% zemědělské půdy, ale vyrábí se na ní pouze 1% biopotravin. (Kubiš J., 2018)

Podle struktury produkce českého zemědělství z roku 2018 je zřejmé, že Česká republika byla soběstačná pouze v několika komoditách, a to v mléce, hovězím masu a v pěstování brambor. V záporné situaci byla například v produkci vepřového a drůbežího masa, vajec a v pěstování zeleniny či ovoce, především v pěstování jablek. (ČSÚ, 2018)

Zemědělský svaz ČR konstatuje, že ceny zemědělců na území České republiky se zvyšují z velmi nízkého základu a některé komodity zůstávají neustále pod výrobními náklady. Řady komodit mají nižší cenu než ty, které na trhu byly před 10-20 lety, a tím nejsou ze střednědobého ani dlouhodobého hlediska srovnatelné s Evropskou unií. *„Z tohoto pohledu na danou situaci je občas úsměvné tvrzení v médiích - za zvýšení cen potravin mohou zemědělci.“* (ZSCR, 2019)

1.2 Živočišná výroba

1.2.1 Mléko

V lidské výživě se mléko řadí mezi takzvané „superpotraviny“, kdy člověk konzumací mléka přijme vysoký obsah kvalitních bílkovin, tuků, minerálních látek, především vápník a vitamíny rozpustné v tucích A, D a E. Kopáček (2014) tvrdí, že „*“mléčný“ vápník je díky vazbě na mléčné bílkoviny pro lidský organismus prospěšnější než vápník podávaný jako lék.*“

Poptávka po mléčných tucích v roce 2018 rostla rychleji než nabídka, ceny másla zůstaly silné ve většině regionů světa. Na trzích s mlékem působil neustále tlak, klesaly spotřeby konzumního mléka a rostly nabídky rostlinných mlék a výrobků z nich. V České republice je situace s mlékem ovlivňována situacemi na evropském a světovém trhu s mlékem a mléčnými výrobky. V přepočtu na ekvivalent představuje vývoz mléka a mléčných výrobků 42,1% objemu výroby mléka a dovoz činí 32,4%. Produkce mléka v České republice v minulém roce byla 3 078,4 mil. l a meziročně byla vyšší o 2,3%. V rámci odbytových organizací bylo z celkové tržní produkce prodáno do zahraničí 24,2% mléka, zejména do Německa. (MZe, 2018)

Dále bylo podle Státního zemědělského intervenčního fondu v listopadu roku 2018 nakoupeno 196 374 tis. litrů mléka o tučnosti 3,98 %, které mělo průměrný obsah bílkovin 3,55% za průměrnou cenu 8,93 Kč/l.

V prvním čtvrtletí roku 2019 se nákup mléka snížil o 0,3% a podle Českého statistického úřadu k 1. 4. 2019 se snížily stavy dojných krav a dostaly se na historické minimum 364 263 kusů. Na druhou stranu se však zvýšila průměrná dojivost, ve které jsme se dostali nad průměr zemí Evropské unie. Zvyšování počtu stavů krav bez tržní produkce mléka (KBTM) je zaznamenáno od roku 2004. V EU má struktura produkce mléka dvojí podobu, některé země produkují mléko ve velkém měřítku, zatímco jiné s průměrnou velikostí stáda 3 nebo méně krav čelí velkým strukturálním změnám (Kuipers A., Klopčic M., Svitojus A., 2006)

Tabulka č. 1: Stavy skotu

Rok	Skot celkem	Dojné krávy	KBTM
2017	1 421 242	369 802	216 095
2018	1 415 770	365 448	221 814
2019	1 418 106	364 263	226 255
Změna 2018/2019 – kusy zvířat	2336	-1 185	4 381

Zdroj: Mze

1.2.2 Hovězí maso

Z hlediska výživy je hovězí maso nejlhodnotnější druh masa vzhledem k tomu, že obsahuje plnohodnotné bílkoviny. Je zdrojem zinku, selenu, kyseliny listové, vitamínu B12 a je rovněž z ostatních druhů mas nejbohatší je na železo (2,5 mg/100 g). Obsah železa vepřového, telecího nebo drůbežího (1 až 1,8 mg) nebo rybího masa (0,8 až 1,2 mg) je výrazně nižší. Hovězí maso není ani tučné, má 3 až 6 % tuku a je přirozeným zdrojem konjugované kyseliny linolové, která zajišťuje v lidském těle optimální rovnováhu mezi tukovou a svalovou hmotou. (ČMSCH, 2020)

Dle Felčárka (2019) mohla v roce 2018 za zvýšenou porážkou skotu i cena krmiv. Kvůli nedostatečnému množství krmiv z důvodu sucha si výrobci museli vybrat mezi dokupováním krmiva a posláním skotu na jatka.

Oproti roku 2017 se v roce 2018 zvýšila průměrná cena zemědělských výrobců za jatečné krávy o 1,2%. Cena za jatečné krávy byla 31,12 Kč/kg živ. hm. Za jatečné býky byla průměrná cena 47,36 Kč/kg živ. hm.. Tato cena byla stejná i v roce 2017. V tomto roce byla spotřeba hovězího a telecího masa 8,5 kg na obyvatele a rok. Za sledované období 1995-2017 byla nejmenší spotřeba hovězího masa (10,2) zaznamenána v roce 2013. Důvodem byla a je především vysoká cena v porovnání s ostatními druhy mas, lidé také přecházejí na dietnější masa a v uspěchané době se požaduje rychlejší příprava masa. Z těchto důvodů se nejvíce spotřebovává v České republice vepřové a drůbeží maso. V roce 2017 činila spotřeba vepřového masa 52,7% a spotřeba drůbežího masa byla 34%. Zbylé druhy mas zaujímaly podíl 13,3%. (MZe, 2018)

1.3 Rostlinná výroba

Podle MZe (2020) se Česká republika nejvíce zaměřuje na výrobu krmiv, potravin a surovin především pro potravinářský a farmaceutický průmysl. Na více než polovině osevních ploch se pěstují obiloviny. Výměra zemědělské půdy je 4,2 mil. ha, kdy 71% zaujímá orná půda. Na území České republiky se nejvíce pěstuje pšenice a ječmen. Od roku 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie, došlo k regulaci trhu s obilovinami v rámci společné organizace trhu (SOT). Odrůdy, sadby a osiva s výjimkou trvalých kultur podléhají kontrole Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) ve spolupráci se Státní rostlinolékařskou správou (SRS).

1.3.1 Podpůrné programy pro obiloviny

- Podpora na ozdravování polních a speciální plodin

Podpora slouží ke zvýšení kvality rostlinné produkce a účelem je snížit chemické ošetření a zajistit prevenci proti šíření hospodářsky závažných virových a bakteriálních chorob a chorob, které jsou přenosné osivem a sadbou.

- Biologická ochrana jako náhrada chemické ochrany rostlin

„Podpora do výše 25% je u polních druhů řepka olejka, kukuřice (včetně kukuřice na zrno, které slouží pro potravinářské a krmné využití), slunečnice, obiloviny, luskoviny. U druhu řepka olejka 384 Kč/ha, kukuřice 450 Kč/ha, obilovin 518 Kč/ha a luskovin 366 Kč/ha.“ U ostatních druhů pěstovaných plodin, které nebyly vyjmenovány v rozhodnutí Evropské komise, nebude poskytnuta podpora s výjimkou okrasných rostlin. Podle nařízení komise č. 1535/2007 bude podpora u těchto plodin administrována formou „de minimis“.

- Rostlinné genotypy s vysokou rezistencí a diferenciovanou kvalitou obilovin včetně olejnin, luskovin, brambor, malých zrnin, kukuřice, píce, zeleniny, chmele, vinné révy a ovocných dřevin. U této podpory je výše do 70% prokázaných nákladů a příjemce dotace musí souhlasit se zveřejněním výsledků pro veřejnost. (MZe, 2018)

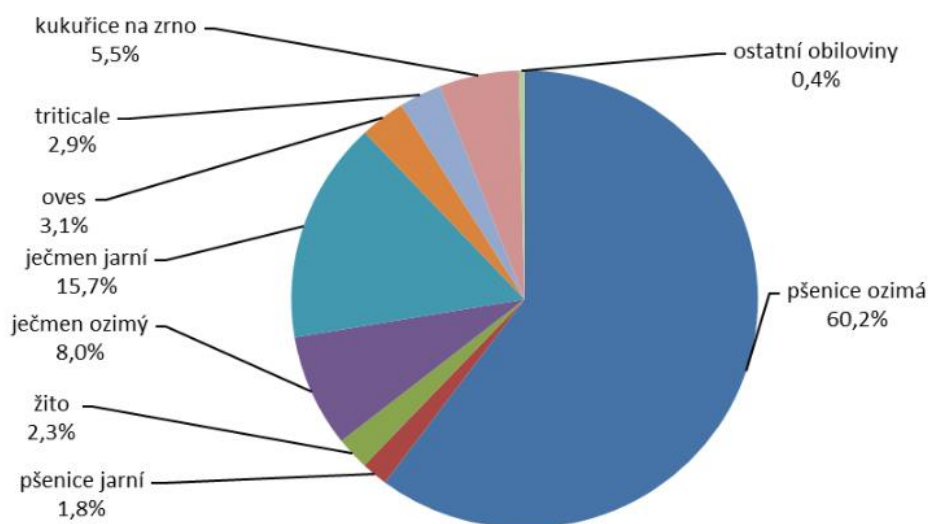
V roce 2019 představovala celková výše sklizně množství 7 646,2 tis. tun a sklizeň se svojí úrovní byla zařazena mezi vyšší sklizně (desátá nejvyšší sklizeň od roku 1990). Vysoká produkce obilovin dostatečně pokryla domácí poptávku ve všech základních obilných surovinách. V roce 2019/2020 bylo předpokládáno, že vyšší sklizeň obilovin povede ke tvorbě přebytků a z důvodu snižující se spotřebě obilných surovin bude zapotřebí odčerpat nadbytky exportem v rámci EU, ale také do třetích zemí a obiloviny zpracovat pro technické využití. *„Podle ukončených rozborů by mohl být problém se zajištěním dostatku kvalitní potravinářské pšenice, neboť požadavky na jakost potravinářské pšenice splnilo ve všech hodnocených parametrech pro celou Českou republiku pouze 63% produkce ve srovnání s ročníkem 2018, kdy byla tato hodnota na úrovni 80%“.* Podle ČSÚ (2019) byla nejčastějším limitujícím faktorem objemová hmotnost u sklizené pšenice.

Zrniny zaujímaly z celkové osevní plochy v minulém roce celkem 1 387,3 tisíc ha (56,4%) a obiloviny 55,0%. Osevní plocha obilovin je znázorněna v grafu č. 1. V porovnání s rokem 2018 byla struktura osevní plochy velmi podobná, procentuální nárůst představovaly všechny druhy

ozimých plodin. Ozimý pšenice o 2,4%, žito o 0,4%, ozimý ječmen o 0,3% a triticales o 0,1%. K procentuálnímu snížení podílu osevní plochy došlo u všech jařin – jarní pšenice poklesla o 1,6%, kukuřice na zrno o 1,1%, jarní ječmen o 0,9%, oves o 0,1% a ostatní obiloviny také o 0,1%.

Dále dle Českého statistického úřadu (2019) byl zaznamenán průměrný hektarový výnos ve výši 5,65 t na hektar. U všech ozimých obilovin došlo ke zvýšení výnosu a u ostatních druhů jarních obilovin došlo k různě vysokému poklesu, kdy k nejvyššímu snížení došlo u ovsa o 0,4 t/ha (tj. o 11,2%) a také u jarní pšenice o 0,3 t/ha, tedy o 7,2%. Celková domácí spotřeba obilovin činí v marketingovém roce 2019/20 výši 5 004 tisíc tun, přičemž ve srovnání s předchozím rokem je o 1% nižší. Procentní rozdíl ve spotřebě obilných surovin byl způsoben nižší mírou využití obilovin na výrobu potravin.

Obrázek č. 1: Struktura osevních ploch v roce 2019

Zdroj: Český statistický úřad

V aktuálním marketingovém roce byla zaznamenána vyšší světová produkce oproti předcházejícímu roku a předpokládá se, že u hlavních tržních obilovin i u ostatních obilovin budou ceny stagnovat nebo mírně klesat a očekává se, že měsíční průměry cen dosáhnou v roce 2020 u potravinářské pšenice výše 3 900 – 4 400 Kč/t a u krmné pšenice 3 700 – 4 000 Kč/t. U ostatních obilovin se pravděpodobně předpokládá stagnování nebo mírný pokles cenového průměru. U krmného ječmene se očekává cena v intervalu 3 700 – 3 900 Kč/t, u ovsa 3 500 – 3 700 Kč/t a u kukuřice 3 800 – 4 150 Kč/t. Na úrovni 4 400 – 5 000 Kč/t se očekává cenová hladina u sladovnického ječmene a u potravinářského žita se může cena pohybovat v rozmezí 4 000 – 4 500 Kč/t. (MZe, 2019)

1.4 Dotace v zemědělství

Zákon č. 218/200 Sb. o rozpočtových pravidlech definuje dotaci jako peněžní prostředek, který je poskytován ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu a je určen pro právnické nebo fyzické osoby na konkrétní účel.

Podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví považujeme dotace za bezúplatná plnění poskytnutá přímo nebo zprostředkovaně za zvláštních právních předpisů nebo jsou tyto plnění určena účetním jednotkám z finančních prostředků Evropského společenství, z veřejných rozpočtů cizích států a grantů.

Dotace se podle Bečvářové (2008) považují za transfery, které nám ukazují změny v rozdělování důchodu a nejsou spojeny s tokem zboží a služeb. Pro zemědělské podnikatele jsou dotační tituly významným zdrojem podpory, a to především v horských a podhorských oblastech, ve kterých nejsou velmi příznivé podmínky.

Dle Rane A., Deorukhkar A. (2007) probíhá financování v zemědělství prostřednictvím zemědělských úvěrů, dotací, úspor, příjmů, investic a tvoreb kapitálu. Provozní investice zahrnují například osivo, krmiva, hnojiva aj. a dlouhodobé investice se týkají kapitálových aktiv, jako jsou pozemky, zemědělské stroje, technika a projekty.

Po vstupu ČR do Evropské unie došlo k přistoupení ke společné zemědělské politice (SZP), ve které byly stanoveny cíle od počátku existence politiky, které měly docílit zvýšení produktivity práce, zajištění přiměřené životní úrovně pro zemědělce, stabilizování trhu, zabezpečení dostatečného množství potravin pro lidstvo a poskytování spotřebitelům potravin za přiměřené ceny. SZP je financována ze dvou fondů, přičemž tyto fondy tvoří souhrnný rozpočet EU. Přímé platby pro zemědělce nebo opatření k regulaci zemědělských trhů se financují z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a programy rozvoje venkova se financují z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). Pro období 2014-2020 se celková výše financí odsouhlasila Evropským parlamentem 19. listopadu 2013. (Svoboda, J. 2018)

Státní zemědělská politika po roce 2020

V roce 2020 končí významná etapa společné zemědělské politiky a přípravy pro SZP na nové plánovací období byly zahájeny v květnu 2019. Na období 2021 – 2027 jsou dosud plány Evropské komise zaměřené zejména na zjednodušení společné zemědělské politiky. Rozpočtový

návrh je stanoven na 365 miliard EUR a politika by měla stále pokračovat směrem k udržitelnému rozvoji zemědělství, usilovat o vyšší cíle v oblasti životního prostředí a klimatu.

Pro modernizaci a zjednodušení SZP jsou stanoveny 4 návrhy (MZe, 2020):

1. Nový způsob práce: Každý členský stát bude mít více flexibility ve využívání finančních prostředků, přičemž může dojít k lépe uzpůsobeným programům, a tím efektivněji reagovat na problémy zemědělců a venkova obecně. Také budou moci státy přesouvat 15% svých prostředků mezi přímými platbami a rozvojem venkova, což povede k lepšímu financování svých priorit. Pro všechny členské státy Evropská komise zajistí stejné podmínky pomocí strategických plánů celého období, kdy si státy v plánu určí, jak chtějí využít finance ke splnění cílů v hospodářské, environmentální a sociální oblasti. Výkonnost jednotlivých zemí a pokroky bude komise pečlivě sledovat.

2. Spravedlivější zacházení díky lépe zaměřené podpoře: Především půjde o podporu malých a středních farem a pomoc mladým začínajícím zemědělcům. Cílem je zajistit spravedlivější rozdělování přímých plateb, kdy budou vyšší mírou dotací na první hektary podporovány malé a střední podniky. Současně budou výrazněji podporovány začínající podniky mladých zemědělců ve výši minimálně 2% národní obálky.

3. Větší ambice v oblasti životního prostředí a klimatu: v současné době je podpora zemědělců vázána na používání šetrných postupů k životnímu prostředí a klimatu. Politika po roce 2020 bude požadovat od zemědělců splnění určitých konkrétních požadavků z hlediska klimatu a životního prostředí. Na tuto oblast bude vyhrazeno nejméně 30% prostředků, které členské státy dostanou na rozvoj venkova a u výdajů na opatření v oblasti klimatu a ŽP budou moci převést dalších 15% z prvního pilíře do pilíře druhého, a to bez vnitrostátního spolufinancování.

4. Větší využívání znalostí a inovací: v rámci zmodernizování SZP se budou využívat nejnovější technologie a inovace k podpoře zemědělců v oblasti potravinářství, zemědělství, rozvoje venkova a biohospodářství.

Podle Ministerstva zemědělství (2019) dojde v roce 2021 k zásadní změně i na českých polích, kdy podmínkou pro zemědělce bude pěstovat jednu plodinu pouze na ploše menší než 30 hektarů. Záměrem změny MZe je neustálé zlepšování stavu zemědělské půdy a zároveň zlepšování úrovně a dopadů zemědělské výroby na životní prostředí. Hlavním cílem je udržovat dostatek vody v krajině, kdy je toto opatření v těchto suchých letech velmi důležitým faktorem.

V případě zemědělských pozemků, jejichž plocha je větší než 30 hektarů, bude nezbytné monokultury oddělit ochrannými pásmy, které musí být minimálně 22 metrů široké. Pravidla pro hospodaření s půdou se dotknou veškeré zemědělské půdy a zhruba třech tisíc zemědělců.

Dotační politikou se v České republice zabývají 3 instituce:

- Ministerstvo zemědělství (MZe) je pro oblast zemědělství ústředním orgánem státní správy, který byl zřízen zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev. Ministerstvu zemědělství je podřízena Česká plemenářská inspekce (ČPI), Státní veterinární správa (SVS), Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI), Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) a Státní pozemkový úřad. Do působnosti Ministerstva také náleží SZIF. MZe vydala dlouhodobý strategický a koncepční dokument s výhledem do roku 2030. Vizí je konkurenceschopné a udržitelné české zemědělství, potravinářství, lesnictví a vodní hospodářství.
- Podpůrný garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF) byl založen v roce 1993 a poskytuje záruku na úvěry, podporuje úhrady nákladů na zemědělské pojištění a subvencuje část úroků z úvěru. PGRLF poskytuje programy na podporu zemědělců a lesních hospodářů. Vizí Podpůrného garančního a rolnického fondu je pomáhat zemědělství a venkovu, vize je realizovaná s koncepcí Ministerstva zemědělství.
- Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) se řídí zákonem o Státním zemědělském intervenčním fondu č. 256/200 Sb. a fond zprostředkovává dotace z Evropské unie a národních zdrojů. Jedná se o intervenční agenturu, která je oficiálně příslušnými zákony pověřena kontrolou, správou a prováděním systému kvót na mléko v České republice. (Kuipers, 2006)

„SZIF“ provádí kontrolní činnost dotací Evropského zemědělského záručního fondu, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského rybářského fondu a zprostředkovává finanční podpory z Evropské unie a národních zdrojů. SZIF je orgán, který zajišťuje administrativní kontroly žádostí o dotační tituly a provádí kontroly na místě, kdy ověřuje, jestli má žadatel nárok na přidělené finanční prostředky.

Pod Státní zemědělský intervenční fond spadají přímé platby (PP), Program rozvoje venkova (PRV) 2014-2020, OP rybářství (OPR) 2014 – 2020, národní dotace, značky kvalitních potravin a Společná organizace trhu (SOT), do které spadají rostlinné a živočišné komodity, dovozní, vývozní licence a záruky. (Fialová, 2019)

Obrázek č. 2: Současná podoba SZIF

Zdroj: SZIF

1.4.1 Přímé platby (PP)

Podle Svobody, Lososové, Zdeňka (2017) se v rámci přímých plateb klade důraz na šetrný přístup k životnímu prostředí za pomoci ozelenění a garanční obměny na venkově prostřednictvím podpory mladého zemědělce nebo poskytnutím finančních prostředků do odvětví a regionů, které jsou v obtížích nebo jsou důležité ze sociálního, environmentálního nebo hospodářského hlediska.

„PP“ zahrnují Jednotnou platbu na plochu (SAPS), platbu na mladého zemědělce, platbu pro zemědělce, kteří dodržují zemědělské postupy pro příznivé klima a životní prostředí (Greening), Přejícné vnitrostátní podpory (PVP) a dobrovolnou podporu vázanou na produkci (VCS). Dobrovolná podpora vázaná na produkci se dále člení na (SZIF,2020):

- Produkci brambor určených pro výrobu škrobu
- Produkci konzumních brambor
- Produkci chmele
- Produkci ovocných druhů s velmi vysokou pracností
- Produkci ovocných druhů s vysokou pracností

- Produkci zeleninových druhů s velmi vysokou pracností
- Produkci zeleninových druhů s vysokou pracností
- Produkci cukrové řepy
- Produkci bílkovinných plodin
- Chov telat masného typu
- Chov krávy chované v systému chovu s tržní produkcí mléka
- Chov bahnice nebo na chov kozy

Na uvedené platby se žádá prostřednictvím Jednotné žádosti a žadatel musí být zemědělským podnikatelem, aktivním zemědělcem, který obhospodařuje zemědělskou půdu a v registru LPIS má zaevidovanou obdělávanou půdu. Přímé platby (PP) tvoří největší podíl ze všech poskytovaných dotací v zemědělství. Jednotná žádost se podává několika způsoby, a to buď elektronicky prostřednictvím Portálu farmáře, přes datovou schránku, osobně na příslušném pracovišti SZIF, poštou nebo emailem, ale pouze s uznávaným elektronickým podpisem (SZIF, 2020)

1.4.2 Jednotná platba na plochu (SAPS)

Podle Státního zemědělského intervenčního fondu (2020) je platba na plochu zemědělské půdy významnou složkou přímých plateb z rozpočtu Evropské unie a také je nejrozšířenější zemědělskou dotací, kdy z rozpočtu představuje zhruba 55% částky, která je určena na přímé platby. O tuto platbu je každoročně největší zájem, a proto se vyplácí jako první. Platba se rozděluje na dvě části, kdy se nejdříve zemědělcům vyplácí formou rozhodnutí od října příslušného roku 70% záloha a následně se od začátku prosince daného roku vyplácí doplatek. Sazba SAPS je v současné době na úrovni 3 394,11 korun na hektar.

Podmínkou pro získání dotace je obhospodařovat minimálně 1 hektar půdy, kdy se musí jednat buď o standardní ornou půdu, úhor, travní porost, trvalý travní porost, vinice, chmelnice, sad, školku, rychle rostoucí dřeviny, jiné kultury, zalesněnou půdu nebo další kulturu oprávněnou pro dotace. Každý rok o jednotnou platbu na plochu (SAPS) žádá kolem třiceti tisíc zemědělců.

1.4.3 Podpora pro mladé zemědělce

Platba je určena pro právnické nebo fyzické osoby a zvýhodňuje zemědělce do 40 let, kteří poprvé zahajují podnikání v zemědělství nebo tuto činnost zahájili do pěti let před podáním Jednotné žádosti na platbu SAPS.

Podpora pro mladé zemědělce poskytuje 25% příplatek k jednotné platbě na plochu, a to na prvních 90 hektarů zemědělské půdy. (Svoboda, Lososová, Zdeněk, 2017)

SZIF (2020) v lednu vydal rozhodnutí na Platbu pro mladé zemědělce, kdy v rámci Jednotné žádosti 2019 zažádalo o dotaci přes 5604 zemědělců, a sazba na jeden hektar byla stanovena na úrovni 1697,06 korun.

1.4.4 Podpora pro zemědělce dodržující příznivé klima a životní prostředí („Greening“)

V případě platby na dodržování zemědělských postupů příznivých pro životní podmínky a klima je nezbytné zajistit tři podmínky. 1. podmínka: každý zemědělec musí dodržet diverzitu plodin na orné půdě, kdy je nezbytné pěstovat stanovený počet plodin na dané rozloze půdy. 2. podmínka vyhrazuje minimální plochu využívanou v ekologickém zájmu, kdy touto plochou může být krajinný prvek, úhor, zalesněná plocha, mez, příkop. Současně se může jednat o plochy s mezplodinami nebo plodinami, které na sebe vážou vzdušný kyslík. 3. podmínkou pro získání podpory je zachování trvalých travních porostů (TTP) a pastvin na určitém podílu zemědělské půdy. Sazba pro výplatu je stanovena na úrovni 1 884,30 korun na hektar. (SZIF, 2020)

Dle Svobody, Lososové, Zdeňka (2017) se stanovené podmínky pro „Greening“ neboli také „Ozelenění“ nevztahují na osoby podnikající v ekologickém zemědělství. Dále pokud nemá osoba žádající o platbu více jak 15 ha orné půdy, tak nemusí vyčlenit žádné plochy na EFA (plochy využívané v ekologickém zájmu). Stejnou plochu nebo krajinný prvek je možné v daném roce ohlásit pouze jednou.

1.4.5 Přejícné vnitrostátní podpory (PVP)

Finanční prostředky na přejícné vnitrostátní podpory se plně poskytují z rozpočtu České republiky a podpory slouží k dorovnání prostředků u vybraných komodit, které byly znevýhodněny u zemědělců v ČR oproti původním státům v EU. Platby byly dříve označovány jako Top – UP. Podpory se poskytují na zemědělskou půdu, přežvýkavce, ovce a kozy, krávy bez tržní produkce mléka (KBTPM), chmel a brambory pro výrobu škrobu. (Svoboda, Lososová, Zdeněk, 2017)

Přechodné vnitrostátní podpory jsou doplňkové platby, které se poskytují k Jednotné platbě na plochu SAPS. O dotaci v minulém roce zažádalo 28 386 zemědělců a celkem se na podporu vyčlenilo 596 milionů korun. (SZIF, 2020)

Tabulka č. 2: Sazby jednotlivých dotačních titulů 2019

OPATŘENÍ	SAZBA DOTACE V KČ	JEDNOTKA
Jednotná platba na plochu (SAPS)	3 394,11	ha
Greening	1 884,30	ha
Mladý zemědělec	1 697,06	ha
Dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS):		
VCS bílkovinné plodiny	2 135,99	ha
VCS konzumní brambory	4 599,12	ha
VCS brambory pro výrobu škrobu	14 014,44	ha
VCS ovoce s velmi vysokou pracností	11 735,23	ha
VCS ovoce s vysokou pracností	7 892,29	ha
VCS zelenina s velmi vysokou pracností	10 862,63	ha
VCS zelenina s vysokou pracností	3 906,56	ha
VCS cukrová řepa	7 245,58	ha
VCS chmel	15 621,44	ha
VCS tele masného typu	8 083,99	VDJ
VCS dojnice	3 730,46	VDJ
VCS na chov bahnice nebo chov kozy	3 865,27	VDJ
PŘECHODNÉ VNITROSTÁTNÍ PODPORY (PVP)		
Zemědělská půda	129,86	ha
Chmel	3 532,43	ha
Brambory určené na výrobu škrobu	1 187,93	t
Přežvýkavci	70,19	VDJ
Krávy bez tržní produkce mléka	80,38	VDJ
Ovce/kozy	43,13	VDJ

Zdroj: SZIF (2019)

1.4.6 Národní dotace

Česká republika prostřednictvím národních zdrojů podporuje celou řadu aktivit, kdy dotačními programy stát napomáhá k neustálému rozvoji venkovských oblastí a k dobrému stavu českého zemědělství. V současné době se klade velký důraz na agroenvironmentální opatření např. na biologickou a fyzikální ochranu rostlin, na budování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnících, vinicích a ve školkách. Podpora směřuje na programy, které jsou zaměřené na snížení rozšiřování nebezpečných nákaz u hospodářských zvířat – Nákazový fond. Mezi další aktivity se řadí i programy na podporu včelařství anebo na udržování a zlepšování genetického potenciálu zvířat. (MZe, 2020)

Pro rok 2020 spektrum dotačních programů zůstává v podstatě stejné jako v předešlých letech. Z národních zdrojů se peněžní prostředky rovněž využívají k podpoře činností nevládních organizací a zvyšují povědomí o českém zemědělství a potravinářství. Žádost na národní dotace se také posílá prostřednictvím Portálu farmáře. (SZIF, 2020)

Dle Ministerstva zemědělství (2020) pod národní dotace spadají: Dotace na údržbu a obnovu kulturních a venkovských prvků, Dotace na zemědělství, potravinářství, poradenství a vzdělávání, Dotace ve vodním hospodářství, Genetické zdroje, Dotace Centra odborné přípravy, Dotace nestátním neziskovým organizacím.

1.4.7 Celostátní síť pro venkov

V roce 2008 byla Ministerstvem zemědělství založena celostátní síť pro venkov (CSV) jako komunikační platforma k Programu rozvoje venkova pro období 2014 -2020. Síť byla rozdělena mezi MZe, které vykonává aktivity na celostátní úrovni a SZIF, který provádí aktivity na regionální úrovni. Na každém regionálním odboru pracují jeden nebo dva koordinátoři CVS, kteří podle ročních plánů připravují například školení, workshopy, semináře aj. a aktivně se angažují na rozvoji zemědělství a venkova. Činnost Celostátní sítě pro venkov je postavena na přístupu „zdola nahoru“, aby došlo ke zpětné vazbě pro státní správu. (SZIF, 2020)

1.4.8 Program rozvoje venkova 2014 – 2020 (PRV)

Program byl schválen dne 26. 5. 2015. Cílem byla obnova, zachování a zlepšování ekosystémů, které jsou závislé na zemědělství z hlediska agroenvironmentálních opatření. Dalším cílem byla implementace inovací do zemědělských podniků a přilákání mladých lidí do zemědělství nebo krajinné infrastruktury. (MZe, 2020)

Svoboda, Lososová a Zdeněk (2017) uvádí, že v souladu se strategií Evropa 2020 jsou obecné cíle pro rozvoj venkova podrobněji vyjádřené pomocí šesti priorit, které jsou platné pro celou Evropskou unii.

1. Podpora v předávání znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a venkovských oblastech
2. Zvyšování konkurenceschopnosti a životaschopnosti zemědělských podniků všech druhů zemědělských činností v regionech a inovace zemědělských technologií a údržba obhospodařování lesů
3. Dobré životní podmínky zvířat, řízení rizik v zemědělství a podpora potravinového řetězce, včetně zpracování produktů a jejich uvedení na trh
4. Zachování, obnova a zlepšení ekosystémů v zemědělství a lesnictví
5. Účinné využívání zdrojů a přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku v oblastech zemědělství, potravinářství a lesnictví

6. Sociální začleňování, snižování chudoby a hospodářský rozvoj na venkovech

SZIF (2020) udává, že Program rozvoje venkova 2014 – 2020 má čtrnáct Opatření: M01 Předávání znalostí a informační akce, M02 Poradenské, řídicí a pomocné služby pro zemědělství, M04 Investice do hmotného majetku, M06 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti, M08 Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů, M10 Agroenvironmentálně – klimatické opatření (AEKO), M11 Ekologické zemědělství (EZ), M12 Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodě, M13 Platby pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními (ANC), M14 Dobré životní podmínky zvířat, M15 Lesnicko – environmentální a klimatické služby a ochrana lesů, M16 Spolupráce, M19 Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER (komunitně vedený místní rozvoj), M20 Technická pomoc. Na podpory M13, M12, M10, M11 a M14 se také žádá pomocí Jednotné žádosti na příslušný Státní zemědělský intervenční fond. Regionální odbor pro Jihočeský kraj sídlí v Českých Budějovicích.

1.4.9 Horské a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními (ANC)

Platby pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními (ANC) se do roku 2017 nazývaly jako méně příznivé oblasti (LFA). Lze rozlišit období před redefinicí a po ní, kdy byla nově stanovena také výše dotace. Redefinice se netýká horských LFA, ale byla navržena zejména pro ostatní oblasti, které čelí znevýhodněným přírodním podmínkám. ANC je rozdělena na 3 oblasti: horské, ostatní a specifické.

Platbu v rámci sítě Natura 2000 může získat žadatel, který má min. 1 ha zemědělské půdy se zemědělskou kulturou druhu T a nachází se v oblasti s překryvem s 1. zónou NP nebo CHKO. Dále musí žadatel na tyto podpory splňovat rovněž podmínky Cross Compliance. (MZe, 2020)

1.4.10 Kontroly podmíněnosti Cross Compliance

V zemědělské politice je významnou prioritou řešit negativní dopady zemědělství na životní prostředí a krajinu, proto byly v České republice od 1. 1. 2009 zavedeny kontroly podmíněnosti.

Vyplácené přímé podpory a další dotační tituly podléhají plněním standardů udržování zemědělské půdy v dobrém environmentálním stavu. Povinné je dodržovat stanovené požadavky v oblasti životního prostředí, veřejného zdraví a v oblasti dobrých životních podmínek zvířat. Minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin v rámci environmentálního opatření do kontrol podmíněnosti spadaly již do roku 2014. (SZIF,2020)

„V případě, že žadatel o dotace tyto podmínky nedodrží, může mu být snížena nebo, v nejkrajnějším případě, neposkytnuta výplata vybraných využívaných dotací“. Zda žadatel splnil podmínky a standardy se kontroluje pomocí tzv. kontrolovaných požadavků, které si každý členský stát Evropské unie stanovuje sám, dle národních specifik. (Mze, 2020)

Podle Ministerstva zemědělství (2020) se podmínky členění na povinné požadavky na hospodaření (PPH) a na standardy dobrého zemědělského environmentálního stavu půdy (DZES). Ministerstvo dále informuje, že od 15. února 2020 nabývá účinnosti změna pro standard dobrého zemědělského a environmentálního stavu DZES 7d), kdy je povinností zemědělců omezit pro pěstování souvislou plochu jedné plodiny na méně než 30 hektarů, a to zejména u ploch ohrožených erozí. Došlo k rozšíření podmínek a doplnění standardu DZES 3, který udává požadavky na ochranu povrchových a pozemních vod. DZES a povinné požadavky na hospodaření (PPH) jsou důležitým prvkem pro vyplácení přímých plateb, některých podpor z Programu rozvoje venkova a pro podpory společné organizace trhu s vínem.

1.4.11 Registr půdy LPIS

Registr LPIS (Land Parcel Identification System) patří do základních prvků Integrovaného administrativního kontrolního systému (IACS) a je řešen v Nařízení Evropského parlamentu a Rady Evropské unie. V České republice se řídí zákonem 252/1997 Sb., o zemědělství. Systém se realizuje pomocí geografického informačního systému (GIS), kdy dochází k jednoznačné identifikaci zemědělských pozemků a jehož prostřednictvím se ověřují údaje ze žádostí o dotační tituly na zemědělskou půdu. Zaevidovaná geoprostorová data jsou v systému na podkladě barevných digitálních ortofotomap, která jsou vyhotovena leteckým snímáním povrchu s geometrickým rozlišením 25 cm.

V ČR se registr půdy LPIS skládá z evidence půdy, evidence ekologicky významných prvků, evidence hospodářství podle objektů určených k chovu evidovaných zvířat a dále se v LPIS eviduje pěstování geneticky modifikovaných odrůd. Správcem systému je Ministerstvo zemědělství

a aktualizace dat průběžně provádí SZIF. Každou změnu půdy je uživatel povinen ohlásit 15 dní poté, co ke změně došlo, a to Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu. (SZIF, 2020)

1.5 Specifika účetnictví v zemědělství

Živnostníci a podnikatelé vedou účetnictví nebo daňovou evidenci. V oblasti zemědělství v Evropské unii jsou různé podoby účetnictví vázané na daňovou povinnost. Účetnictví se zabývá hospodářskou činností podniku, je podkladem pro rozhodování a řízení. Prostřednictvím účetnictví se sledují stavy a pohyby hospodářských prostředků, zjišťuje se výsledek hospodaření, data, která jsou důležitá pro kontrolu, kalkulace a rozpočtovou činnost. Účetnictví je také podkladem pro finanční plány, pro statistická hodnocení a pro stanovení daňových povinností. (Rybová, Kouřilová, 2017)

V České republice se vedení účetnictví a daňové evidence řídí základními právními předpisy. Tyto předpisy udává zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění zákona č. 353/2001 Sb., Vyhláška č. 500/2003 Sb., a České účetní standardy.

1.5.1 Účetnictví

Podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví bylo v minulých letech účetnictví známo pod pojmem podvojně účetnictví, kdy účetní jednotky mají povinnost zaúčtovat všechny stavy a pohyby majetku, aktiv, závazků, pasiv, nákladů, výnosů a výsledku hospodaření. Účetnictví funguje na podvojném principu, známé jako strana Má dáti a Dal. Povinnost vést účetnictví se vztahuje na právnické osoby, které sídlí na území ČR, zahraniční právnické osoby, organizační složky státu, fyzické osoby zapsané v obchodním rejstříku, fyzické osoby, jejichž obrat přesáhl 25 milionů Kč za předcházející kalendářní rok, fyzické osoby, které se pro vedení účetnictví rozhodly a také osoby, kterým povinnost nařizuje právní předpis, svěřenecké fondy podle občanského zákoníku, investiční fondy bez právní působnosti a fondy obhospodařované penzijní společnostmi.

1.5.2 Daňová evidence

Dle zákona o účetnictví nahradila daňová evidence jednoduché účetnictví a evidenci vedou osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ), které nejsou účetní jednotkou. Účetní údaje OSVČ se zaznamenávají do deníku příjmů a výdajů, knihy pohledávek a závazků, karet

dlouhodobého majetku, zásob, rezerv, karet pro zapisování nepeněžitých transakcí, mzdové evidence, pokladních knih, do evidence stálých plateb a knihy jízd.

Fyzické osoby vedou daňovou evidenci, která slouží k účelu stanovení základu daně z příjmů. Zemědělský podnikatel vede účetní knihy k prokázání zdanitelných příjmů a daňově uznatelných výdajů a evidence se uchovává po dobu 10 let po uplynutí zdaňovacího období, ze kterého byla daň vyměřena.

Ke sledování stavu a pohybu peněžních prostředků slouží peněžní deník (PD), který zajišťuje podklady pro daňový základ a vyplnění daňového přiznání k dani z příjmů, případně k DPH. Koncem roku se v deníku ještě kromě běžných účetních případů zaznamenávají uzávěrkové operace. Peněžní deník slouží jako průkazný podklad pro fyzické osoby k vyčíslení částky daně z příjmů. (Rybová, Kouřilová, 2017)

1.5.3 Daňový systém

V České republice má daňový systém podobu systému vyspělých evropských zemí a příjem z daní představuje zhruba rovný díl přímých a nepřímých daní.

1.5.3.1 Přímé daně

- *Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)*

Zákon o dani z příjmů č. 586/1992 Sb. stanovuje daň z příjmů fyzických osob, kdy předmětem daně jsou příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky, příjmy ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu a ostatní příjmy. Sazba daně činí 15%.

- *Daň z příjmů právnických osob (DPPO)*

Daň vymezuje zákon č. 586/1992 Sb. v § 17 – 21a.

Právnické osoby se musí k dani z příjmů registrovat ihned po svém vzniku a sazba daně činí 19%

Předmětem daně z příjmů právnických osob jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem, není-li stanoveno jinak.

- *Daň silniční*

Daň silniční platí podle zákona č. 16/1993 Sb. firmy a podnikatelé, kteří ke své výdělečné činnosti používají auta, výše daně se stanovuje podle objemu motoru aut, podle počtu a povoleného zatížení náprav u nákladních aut. Provozovatel zapsaný v technickém průkazu se stává poplatníkem.

- *Daň z nabytí nemovitých věcí*

Daň se odvádí z převodů nemovitostí a platí se z prodeje nemovitostí, netýká se však bezúplatných převodů (dědictví nebo darování), plátcem daně se stává vždy kupující a sazba pro daň z nabytí nemovitých věcí jsou 4% ze základu daně, kterým je cena nemovitosti.

1.5.3.2 Nepřímé daně

- *Daň z přidané hodnoty (DPH)*

Platí se z veškerého zboží a služeb a tuto daň musejí odvádět všichni dodavatelé a registrovaní plátcí DPH. Pro daň z přidané hodnoty jsou 3 sazby, kdy do základní sazby 21% spadá většina zboží a služeb, první snížená sazba 15% se vztahuje na potraviny, některé zdravotnické pomůcky, hromadnou dopravu a na zdravotní a pečovatelské služby. Do druhé snížené sazby 10% patří kojenecká výživa, léky, knihy a hudebniny.

- *Spotřební daň*

Daň stanovuje zákon o spotřebních daních a tato daň se platí z lihu, piva, vína, tabáku, paliv a maziv

1.5.4 Dlouhodobý a krátkodobý majetek

Dlouhodobý majetek má použitelnost majetku delší jak 1 rok, opotřebením majetku se snižuje jeho hodnota, která se vyjadřuje odpisy. Dlouhodobý majetek se člení na dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek a na dlouhodobý finanční majetek.

DHM musí být minimálně v hodnotě 40 000 Kč a DNM v hodnotě 60 000 Kč. Do dlouhodobého hmotného majetku patří movitý a nemovitý majetek, např. sklady, stroje, budovy, pozemky, vozidla, zařízení podniku a materiál a do dlouhodobého nehmotného majetku se zařazují patenty, autorská práva, licence, software nebo výdaje se zařízením nového podniku. Do

dlouhodobého finančního majetku spadají cenné papíry, volné finanční prostředky, půjčky jiným podnikům se splatností delší než jeden rok. (Institut účetnictví, 2017)

U krátkodobého majetku (oběžného aktiva) je délka použitelnosti kratší než 1 rok a oběžný majetek neustále mění svou podobu. Do krátkodobého majetku patří peníze v hotovosti nebo na běžném účtu, ceniny (známky, kolky, stravenky), zásoby (skladový materiál, vlastní výroba, skladované zboží), pohledávky a krátkodobý finanční majetek. (Institut účetnictví, 2020)

1.5.5 Paušální výdaje

Osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) podle zákona mohou uplatňovat paušální výdaje, a tím si snížit získané příjmy, které se nedaní o 30 až 80%. V rámci paušálních výdajů se jedná o legální daňovou výhodu, kterou mohou osoby samostatně výdělečně činné uplatňovat za stanovených podmínek.

Procenta výše paušálních výdajů jsou uvedena v zákoně o dani z příjmů §7, kdy 80% z příjmů je možné uplatnit u zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a u příjmů z řemeslné živnosti. U všech živností kromě řemeslných je možné uplatnit 60% z příjmů, z jiného podnikání dle zvláštních předpisů, příjmy z užití nebo poskytnutí práv, rozšiřování literárních a jiných děl lze uplatnit 40% z příjmů a 30% z příjmů z pronájmu majetku, který je zařazen v obchodním majetku.

1.5.6 Účtování o poskytnutí dotace

Valder (2008) uvádí, že účetní jednotka o poskytnutí dotace účtuje v souladu se zákonem o účetnictví. Finanční částky z dotačních titulů se účtují na zvláštních analytických účtech. O právním nároku na dotaci se v účetnictví účtuje na vrub účtu 378 – Jiné pohledávky ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 34 – Zúčtování daní a dotací.

221 – Bankovní účty

378 – Jiné pohledávky

346 – Dotace ze SR

347 – Ostatní dotace

V účetnictví se dotace zachycují ve věčné nebo časové souvislosti a dotace mohou být poskytnuty buď na pořízení dlouhodobého majetku, na úhradu nákladů nebo na investiční účely.

U pořízení dlouhodobého majetku se majetek účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 34 – Zúčtování daní a dotací ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek. Dotace na úhradu nákladů nebo k úhradě jiné ekonomické újmě se účtují na vrub účtové skupiny 34 a ve prospěch účtu účtové skupiny 64 – Jiné provozní výnosy nebo účtové skupiny 66 – Finanční výnosy ve věcné nebo časové souvislosti s účtováním nákladů na stanovený účel. Dotace k investičním účelům na úhradu úroků, které se nezahrnují do pořizovací ceny dlouhodobého majetku a technického zhodnocení a účtují se ve prospěch účtu 668 – Ostatní finanční výnosy

Dle Rybové a Kouřilové (2017) se dotace účtují ve dvou krocích: předpis nároku a převod nárokové částky. 346 – Dotace ze státního rozpočtu, kde dochází k zúčtování provozních a investičních dotací a o dotacích se účtuje až v okamžiku rozhodnutí o jejich přidělení.

Tabulka č. 3: Účtování dotací

Pořízení dlouhodobého majetku	042/321
Dotace na dlouhodobý majetek	346/042
Dotace na úhradu nákladů (provozní)	346/648 Ostatní provozní výnosy
Příjem dotací na BÚ	221/346
Nárok na dotace ze státního rozpočtu	346/648, 668

Zdroj: Rybová, Kouřilová (2017, upraveno autorem)

Tabulka č. 4: Vrácení dotací do státního rozpočtu

Vrácení provozních dotací do státního rozpočtu	648/346
Úhrada závazku do státního rozpočtu	346/221

Zdroj: Rybová, Kouřilová (2017, upraveno autorem)

Tabulka č. 5: 347 – Ostatní dotace (např. z PGRLF)

Úvěr od banky na úhradu závazků dodavateli	321/231 (461)
Splátky úvěru	231 (461)/321
Úhrada úroků	562/221
Nárok na dotace od PGRLF	347/668
Příjem dotace na BÚ	221/347
Vrácení dotací	
Vrácení dotace do PGRLF	668/347
Úhrada závazku vůči PGRLF	347/221

Zdroj: Rybová, Kouřilová (2017), upraveno autorem)

1.5.7 Účetní uzávěrka a závěrka

Mezi pojmy je zásadní rozdíl, kdy podstatou „účetní závěrky“ a „účetní uzávěrky“ je zjistit pravdivý stav majetku, závazků a kapitálu ke konkrétnímu datu a výsledek hospodaření a toku peněžních prostředků za vymezené účetní období k rozvahovému dni.

Při účetní uzávěrce dochází k uzavření účetních knih k datu, ke kterému je provedena účetní závěrka. Účetní jednotka podniku provádí nejdříve přípravné práce, kdy se zkontroluje převod zůstatků, provede se inventarizace majetku, ověří se zůstatky účtů nehmotné povahy, jako jsou rezervy, opravné položky, časové rozlišení a dohadné položky. Dále se doúčtují operace k poslednímu dni období například kurzové rozdíly, časové rozlišení, dohadné položky, opravné položky, rezervy, zásoby na cestě, včetně převedení počátečních a koncových stavů zásob a naposled účetní jednotka zjistí hospodářský výsledek, vypočte se daň a uzavřou knihy. Dojde k zjištění obrátů na rozvahových a výsledkových účtech a výsledku hospodaření a ÚJ uzavře účetní knihy. Z hospodářského výsledku se vypočte daň z příjmů. (Dvořáková, 2012)

U účetní závěrky je zapotřebí poskytnout ekonomické informace o finanční situaci podniku a závěrka také slouží jako prezentace před akcionáři a investory, kdy povinnost sestavit účetní závěrku ukládá legislativa. Účetní závěrka je podmínkou pro vstup na burzu cenných papírů a obsahuje soubor účetních výkazů: rozvahu (bilanci), výkaz zisků a ztrát, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a přílohu k účetní závěrce. (Dvořáková, 2012)

Závěrku ověřuje auditor obchodní společnosti nebo družstva, kdy bilanční suma převýšila 40 milionů korun, roční čistý obrát více jak 80 milionů Kč a průměrný přepočtený stav zaměstnanců dělá více než 50. (Institut účetnictví, 2020)

1.6 Kalkulace v zemědělství

Kalkulace představuje stanovení nebo zjištění jednotlivých složek nákladů na jednotku výkonu. Podle doby sestavení se kalkulace rozlišuje na:

- a) předběžnou – sestavuje se před zahájením výroby
- b) výslednou – sestavuje se po ukončení výroby a podkladem jsou údaje zjištěné z vnitropodnikového účetnictví

1.6.1 Kalkulace úplných nákladů

Hradecký (2003) uvádí, že kalkulace úplných nákladů zahrnuje veškeré náklady a nazývá se také absorbční kalkulací. Úplné náklady připadají na kalkulační jednici a kalkulují se většinou na předem stanovený objem. Veškeré nepřímé náklady jsou rozpočítány na každou kalkulační jednici, bez ohledu na to, zda tato kalkulační jednice dané náklady vyvolala či nikoliv.

1.6.2 Kalkulace neúplných nákladů

Kalkulace je nazývána neabsorbční kalkulací. Metoda respektuje odlišné chování variabilních a fixních nákladů při změnách objemu výkonů a charakteristické je, že výkonům se přiřazuje jen část celkových nákladů – a to pouze variabilní náklady.

Fixní náklady za období se vyčísľují spolu s provozním ziskem v samostatné kalkulační položce, která se označuje jako příspěvek ke krytí fixních nákladů a k tvorbě zisku. Do neabsorbční kalkule patří metoda variabilních nákladů a analýza bodu zvratu. Neúplnou kalkulací je zároveň kalkule uplatňující rozlišení přímých a nepřímých nákladů a kalkule na úrovni vlastních nákladů. Metoda kalkule neúplných nákladů se používá zejména v zemích s dlouhodobou tržní ekonomikou. (Poláčková, 2010)

1.6.3 Náklady

Poláčková (2010) uvádí, že náklady vyjadřují spotřebu majetku, včetně opotřebení dlouhodobého majetku, práci (mzdy) a cizí služby, které byly nakoupené od jiných podniků.

Synek (2005) dále uvádí, že náklady se odlišují od peněžních výdajů. Peněžní výdaje představují úbytek peněz v podniku bez ohledu na jejich účel užití.

1.6.3.1 Kalkulační členění nákladů

- přímé (jednicové) náklady: souvisí s výrobou určitého druhu výrobku (kalkulační jednici)
- nepřímé (režijní) náklady: všechny ostatní náklady vyvolané výrobou výrobku nebo jiného výkonu
- nekalkulovatelné náklady: nejsou nutné k zajištění výroby jednotlivých výkonů, např. prodaný materiál

1.6.3.2 Členění nákladů podle závislosti na objemu prováděných výkonů

- Fixní náklady: zůstávají v určitém intervalu produkce neměnné i při změnách v objemu produkce
- Variabilní náklady: mění se v závislosti na objemu produkce

1.6.4 Výnosy

Peněžně vyjádřené výsledky, kterou jsou získané z veškerých činností za dané období (měsíc, rok), a to bez ohledu, zda došlo k platbě za výnosy, či nikoliv. Stejně jako se náklady musí odlišit od peněžních výdajů, tak i výnosy se musí odlišit od peněžních příjmů, které znamenají přírůstek z peněžních prostředků podniku např. připsání finančních prostředků na bankovní účet a výnosy se dají uznat v okamžiku vyskladnění zboží nebo poskytnutím služby. (Poláčková, 2010)

1.6.5 Výkony

Pojmem výkony se podle Poláčkové (2010) rozumí výrobky, práce nebo služby, které jsou vymezeny časem, množstvím nebo jiným způsobem a jsou realizované (odbytové výkony) nebo uvnitř podniku jsou realizovány vnitropodnikové výkony. Výkony se člení na rozpočítávané (traktory, dílny, nákladní doprava atd.) a na nerozpočítávané, které navazují na rostlinnou a živočišnou výrobu (výroba sena, slámy, silážování, šrotování aj.)

1.6.6 Kalkulační jednice

Dvořáková (2012) uvádí, že kalkulační jednicí je označován určitý „výkon“ u kterého chceme zjistit, jak vysoké náklady jsme na tento výkon museli vynaložit. Můžeme tím označit určitý výrobek nebo jednotlivé činnosti, které jsou realizovány v rámci výrobní či jiné aktivity. *„Kalkulační jednicí může být v zemědělství jedno zvíře, jeden kilogram živé hmotnosti zvířete, jeden krmný den, kilogram či litr zemědělského produktu, určitý rozsah osevní plochy atd.“*

Při kalkulaci nákladů jednotlivých výrobků jsou výchozími údaji náklady přepočtené na jednotku výroby, může to být například 1 ha v rostlinné výrobě nebo 100, resp. 1000 KD v živočišné výrobě. (Poláčková, 2010)

1.6.7 Kalkulační vzorec

Vzorec slouží jako informační podklad pro hodnocení úrovně jednotlivých nákladových položek a k účinnému řízení nákladů se doporučuje jejich podrobnější rozčlenění, které by mělo odpovídat danému účelu a řešit určitý problém. V zemědělství se doporučuje obecný kalkulační vzorec:

Položky pro kalkulaci nákladů (Poláčková J., 2010)

1. Nakoupený materiál: sadba, osiva, krmiva, steliva, hnojiva, léčiva, ochrana rostlin a ostatní přímý materiál 501
2. Vstupy vlastní výroby: krmiva, steliva, hnojiva, osiva a ostatní vlastní výrobky 613 MD
3. Pracovní náklady celkem: mzdové a ostatní osobní náklady a sociální a zdravotní pojištění, účtová skupina 52
4. Ostatní přímé náklady a služby: pohonné hmoty, pojistné, nájemné, daň z pozemků atd. 502, 503, 555, 562 a účty skupiny 51, 53 a 54
5. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a odpisy zvířat 551
6. Náklady pomocných činností: opravy a udržování, náklady na mechanizační prostředky
7. Režie výrobní: nájemné, odpisy DHNM, náhradní díly a materiál na opravy a další položky pro rostlinnou a živočišnou výrobu
8. Správní režie: energie, úroky a další položky společné pro celý podnik
9. Náklady celkem: položka 1 až 9

Dle Poláčkové (2010) lze v zemědělském podniku využívat různých způsobů a postupů při zjišťování vlastních nákladů, všechny jednotlivé metody jsou charakterizovány kalkulační jednicí a vyjádřené kalkulačním vzorcem.

Pojmy v oblasti kalkulací vlastních nákladů a kalkulačních metod nejsou v ekonomické literatuře, ani v praxi jednotné zejména proto, že jednotná metodika kalkulací není předepsána právním předpisem. Zohledňují se dvě zásady.

První zásada vymezuje využitelnost kalkulace vlastních nákladů pro řízení a zhospořádání výroby v podniku a druhá zásada je zásada srovnatelnosti podnikových nákladů s jinými podniky.

Zvolený rozsah a metodu si podle současné zákonné úpravy zvolí každý podnik sám a je také vhodné sledovat vedle finančních ukazatelů také ukazatele naturální, které umožní provádět oceňování, případně sledovat rozdílné technologické postupy u pěstování rostlin a v chovu skotu. U chovu skotu s mléčnou užitkovostí se do nákladů zahrnují všechny náklady, které jsou spojené s krmením, ošetřováním dojníc, náklady na získávání, uchování a ošetřování mléka.

Do nákladů se také zahrnují telata do odstavu a náklady na plemenného býka. V případě kalkulačního úseku chovu dojnice rozlišujeme dva hlavní výrobky, kterým je - vyprodukované mléko a ostavené tele, vedlejším výrobkem je močůvka a chlévská mrva.

U kalkulace nákladů se využívá několik kalkulačních metod, které závisí na výsledku konečné kalkulace. Ve výrobě sdružené: metoda odečítací (zůstatková), metoda rozčítací a kombinace rozčítací a odečítací metody. Ve výrobě nesdružené se používá metoda rozčítací, metoda dělením a metoda zakázková. (Poláčková, 2010)

2 Cíl a metodika práce

2.1 Cíl diplomové práce

Cílem práce je posouzení vlivu dotačních titulů na hospodaření vybraného zemědělského podniku a vymezení vedení účetní evidence.

2.2 Metodika práce a získání informací

Pro zpracování praktické části a získání potřebných informací a dat pro předpokládanou diplomovou práci byl zvolen zemědělský podnik X, který sídlí v Jihočeském kraji. Za způsob pro získávání potřebných informací bylo zvoleno dotazování a osobní rozhovor s majitelem farmy. Důležitým podkladem pro stanovený cíl diplomové práce byly účetní dokumenty. Z těchto podkladů byla zjištěna struktura dotací a výše podpor, které farma v daných letech čerpala a nahlédnutím do účetnictví, konkrétně daňové evidence, bylo možné posoudit finanční stránku a určit tak vliv dotačních titulů na hospodaření zemědělského podniku. Pro zjištění vlivu bylo určeno procentuální zastoupení dotací z celkových příjmů.

Informace a data u živočišné a rostlinné výroby byly porovnávány za 3 sledované roky, tedy za roky 2017, 2018 a 2019. U dotačních titulů byl za účelem sledování vývoje a závislosti zemědělského podniku zkoumán šestiletý časový úsek. Byla provedena analýza všech čerpaných dotací konkrétního podniku a vyplacené dotace byly porovnány s celorepublikovým průměrem, kdy částky byly přepočteny na koruny na hektar zemědělské půdy. Zjištěné finanční částky dotací byly následně přeneseny do grafů. U některých dotací jsou sazby v eurech, přepočítávány podle směnného kurzu a vypláceny v korunách. Z účetního hlediska byly všechny provozní a investiční dotace zaúčtovány z pohledu vedení daňové evidence.

Další potřebné informace pro zjištění stavu základního stáda a celkové výměry obhospodařované půdy byly získány z registru LPIS a Integrovaného registru zvířat. Data pro zpracování dotací byla doplněna z evidence Státního zemědělského intervenčního fondu.

Farma je zaměřena především na živočišnou výrobou, a proto byla práce doplněna o návrh kalkulace komodity mléko. K určení rentability kravského mléka byly zjištěny celkové výdaje zemědělského podniku za rok na výrobu mléka a navržen kalkulační vzorec. Za kalkulační jednici byla považována jedna dojnice a byla zjištěna nákladová částka na 1 litr syrového mléka. Celkové výdaje byly porovnány s celkovými příjmy bez poskytnutých dotací a poté se získanými dotačními tituly.

3 Aplikační část a diskuse zjištěných výsledků

V aplikační části budou vymezeny všechny dotační tituly, které vybraná farma získala za šest sledovaných let, následně byl vyhodnocen vliv dotací na hospodaření podniku. U kravského mléka byla zhodnocena rentabilita a všechny souvislosti s dotační politikou byly provázány s účetními specifiky zemědělského podniku.

3.1 Vybraný zemědělský podnik X

Název zvoleného podniku byl po konzultaci s majitelem označen písmenem X z důvodu utajení interních informací a zjištěné peněžní částky byly poupraveny. Zemědělský podnik se nachází v Jihočeském kraji v horské oblasti, ve které se vyskytují drsnější klimatické podmínky, a oblast se hodí především k chovu skotu a pěstují se zde obiloviny a pícniny.

Farma se specializuje na zemědělskou prvovýrobu a zabývá se prodejem nezpracovaných zemědělských produktů. Hlavním předmětem činnosti zemědělského podniku je živočišná a rostlinná produkce, ale také poskytuje rovněž ostatním subjektům zemědělské služby na základě dlouhodobých partnerských vztahů. Nabízí zde lisování sena a slámy, sklizeň obilovin, setí zemědělských plodin a chemickou ochranu rostlin formou poskytování služeb.

Tabulka č. 6: Nabízené zemědělské služby

Nabízené služby	Cena
Lisování sena/slámy	90 Kč/1 balík standard
Sklizeň obilovin	1600 Kč/ha
Setí zemědělských plodin	950 Kč/ha
Chemická ochrana rostlin	280 Kč/ha

Zdroj: Nabídka služeb zemědělského podniku

Vlastníkem farmy je fyzická osoba, která zahájila svou podnikatelskou činnost v roce 1995 a od roku 2003 provozuje podnikání na základě Osvědčení zemědělského podnikatele a není zapsán v obchodním rejstříku. Zkoumaný zemědělský subjekt má plochou strukturu a obhospodařuje zemědělskou plochu v celkové výměře 257, 73 ha. V osobním vlastnictví má zemědělec 49 ha půdy a výměru 208,73 ha obdělává na základě pachtovních smluv a sjednanou výši za pronájem zemědělské půdy platí vlastníkům vždy každý rok zpětně. Z celkové

obhospodařované zemědělské plochy je 147,30 ha orné půdy. Na orné půdě zvoleného subjektu se pěstuje jarní a ozimý ječmen, pšenice ozimá, řepka olejka a kukuřice na siláž. Zbylou půdu o výměře 110,43 ha představují trvalé travní porosty.

3.1.1 Daňová evidence

Majitel zkoumané farmy je osoba samostatně výdělečně činná (dále jen „OSVČ“) a vede daňovou evidenci, kterou zemědělci zpracovává externí účetní firma. V daňové evidenci je nejdůležitější knihou deník příjmů a výdajů, kdy se příjmy a výdaje sledují za celý rok a deník zajišťuje také zemědělci přehled o jeho majetku a závazcích. Důležité je zajistit dostatečné podklady pro výpočet daně z příjmů. Na konci účetního období se provádí uzávěrkové operace a rozdíly se upravují o základ daně. U OSVČ je daň z příjmů 15%, kdy se tato daň může snižovat o slevy na dani. Majitel farmy uplatňuje pouze slevu na poplatníka.

Podnikatel je plátcem DPH, které platí čtvrtletně a v evidenci se musí také daň z přidané hodnoty uvádět. Zaznamenávají jsou všechny peněžní i nepeněžní příjmy a výdaje, které byly v daném roce skutečně uhrazeny. Rozlišují se daňové a nedaňové příjmy. V přehledu pohybů za rok jsou v podniku sledovány prodeje výrobků a služeb, ostatní zdanitelné příjmy, daň z přidané hodnoty, úvěry, dotace, dary, vklady, ostatní nezdanitelné příjmy, provozní režie, nákup majetku, platba daně z příjmu, platba DPH, osobní spotřeba, dary, rezervy, ostatní neodečitatelné náklady, výdaje a příjmy z průběžných položek.

Ke zjištění výsledku hospodaření se u daňové evidence odečítají výdaje od příjmů a u odpisů se využívají pouze odpisy daňové. Z výpočtu dojde ke zjištění základu daně z příjmů. Daňové odpisy se vykazují ročně. Do deníku příjmů a výdajů se evidují pouze peněžní částky v souvislosti se změnou stavu pokladny nebo bankovního účtu, které byly v aktuálním roce opravdu zaplacený. Faktury se do deníku nezapisují.

3.1.2 Příjmy

Příjmy podniku se skládají z prodeje výrobků a služeb, převážně příjmy za poskytované služby práce traktorem, z prodeje sklizně, sena a slámy, z likvidace obalů, a z prodeje hospodářských zvířat. Největší část příjmů pro podnik tvoří příjem z prodeje mléka, druhým největším příjmem je prodej tržních plodin rostlinné výroby.

Další podstatnou část příjmů představují poskytnuté dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu, Ministerstva zemědělství a Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu.

Příjmy jsou v daňové evidenci členěny na příjmy zahrnované do základu daně a na příjmy, které do základu daně zahrnované nejsou.

Příjmy zahrnované do základu daně z evidence podniku X:

- Prodej výrobků a služeb (prodej sklizně, mléka, zvířat, sena a slámy, přeprava a práce traktorem)
- Ostatní zdanitelné příjmy (dotace SZIF, prodej hmotného majetku, úroky na bankovním účtu, dotace z PGRLF, plnění od pojišťovny, dotace – zelená nafta)

Příjmy nezahrnované do základu daně z evidence podniku X:

- Pronájem pozemků
- Investiční dotace SZIF
- Přijaté úvěry

3.1.3 Výdaje

Ve zkoumaném zemědělském podniku lze výdaje rozdělit na 3 části a to na výdaje, které jsou vynaloženy na živočišnou a rostlinnou produkci. Poslední část tvoří ostatní výdaje. Do živočišné výroby se vynakládají výdaje zejména na veterinární služby a léčiva zvířat, nakoupené seno, krmné směsi, vitamíny, minerální doplňky, vodu, stelivo, obilné šroty, plemenářskou práci, údržbu stáje, vyšetření mléka. U rostlinné produkce jsou to zejména výdaje na nakoupená hnojiva, osiva, chemické prostředky pro ochranu rostlin, čištění, sušení a skladování obilovin a šrotování. Do ostatních výdajů patří například výdaje na vedení daňové evidence, poradenství, výdaje na nákup pracovních a ochranných pomůcek, kancelářských potřeb, nářadí, na údržbu zemědělské techniky a aut, platby SP a ZP pojištění, mzdy, nájemné a další.

Výdaje odčitatelné od základu daně z evidence podniku X:

- Nákup drobného dlouhodobého hmotného majetku
- Provozní režie (poštovné, kancelářské potřeby, údržba zemědělské techniky, auta, přepravné, pojištění, daň z nabytí nemovitostí, pracovní oděv a obuv, servis, licence, údržba stájí, úrok z úvěru, silniční daň, vedení daňové evidence, vodné a elektřina, telefon, internet, pohonné hmoty, nájemné pozemků, revize hasících přístrojů, skladování a úprava obilovin, přídatné práce k zakázkám

Výdaje neodčitatelné od základu daně z evidence podniku X:

- Nákup dlouhodobého majetku (plemenná zvířata, pozemky, zemědělské stroje)
- Odvod DPH
- Platba daně z příjmu
- Osobní spotřeba podnikatele
- Ostatní neodčitatelné výdaje (zdravotní a sociální pojištění OSVČ, splátky úvěru)

3.1.4 Živočišná produkce

Zemědělský podnik vlastní dojný a masný skot o celkovém počtu okolo 180 kusů. Ve větší míře se však specializuje na produkci mléka, které se zde nezpracovává, ale prodává se ke zpracování do jihočeské mlékárny Madeta a.s. sídlící v Českých Budějovicích. Roční produkce je přibližně 400 000 litrů mléka a okolo 387 000 litrů kravského mléka realizováno na trhu. Výkupní cena za kravské mléko je pro daný podniky v současné době 8,12 Kč za kg mléka. Současně však v menší míře chová masný skot plemena Limousine, který se prodává částečně jako zástavový a částečně jako jatečný. Mladý skot se z větší části vyváží do zahraničí, převážně do Německa a Rakouska. Odstavená telata od dojného skotu se vyváží do Holandska. Prodává se přibližně 23 kusů masného skotu a výkupní cena telat se pohybuje okolo 70 Kč za 1 kg živé váhy. Z dalších kategorií zemědělský podnik prodává mladé zástavové býky na výkrm nebo masný skot, který už není vhodný do chovu.

Stavy chovaného skotu ve vybraném zemědělském podniku za 3 sledované roky jsou uvedeny v následující tabulce č. 7.

Tabulka č. 7: Stavby hospodářských zvířat za sledované roky

Hospodářská zvířata	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Telata do 6 měsíců	28	25	27
Telata 6 – 12 měsíců	14	17	18
Jalovice 1 – 2 roky	28	27	33
Jalovice nad 2 roky	31	35	37
Krávy dojné	55	49	46
Krávy masné	11	15	15
Plemenní býci	2	2	2
Skot celkem	169	170	178

Zdroj: Soupis hospodářských zvířat farmy, upraveno autorem

Z uvedené tabulky č. 7 vyplývá, že nejvíce skotu se na farmě chovalo v roce 2019 a za sledované roky počet chovaných hospodářských zvířat na farmě stále narůstal. Největší výkyv je zaznamenán v počtech u krav s tržní produkcí mléka, u kterých došlo mezi rokem 2017 a 2018, kdy došlo v roce 2018 k převedení šesti starších krav z produkce mléka. Převedením byla zajištěna obměna základního stáda.

K datu 1. 6. 2020 se na farmě chová 29 ks telat do 6 měsíců, 16 ks telat od 6 do 12 měsíců, jalovice 1 – 2 roky v počtu 31 ks, jalovice nad 2 roky 37 ks, krávy dojné 48 ks, krávy bez tržní produkce mléka (KBTM) 18 ks a 2 plemenní býci. Celkem je chováno k tomuto datu 181 ks skotu. Od minulého roku došlo k navýšení stavu krav s tržní produkcí mléka a zvýšil se také o dva kusy počet krav bez tržní produkce mléka.

V podniku je zavedena moderní technologie dojení krav. Dojení je zde zajištěno pomocí dojícího robota značky LELY a mléko je skladováno v chladícím tanku o objemu 2 500 l. Odvoz mléka do mlékárny se uskutečňuje každý den. Modernizace dojírny s instalací dojícího robota byla uskutečněna za pomoci podpory z Programu rozvoje venkova 2014 – 2020 z operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků.

V zemědělském areálu je základní stádo chováno ve třech stájích, kdy v první stáji jsou ustájeny dojnice, telata do šesti měsíců a telata od jednoho roku do dvanácti měsíců a plemenný býk. V této stáji je umístěn dojící robot a je zde také vymezen prostor pro telení krav a pro případné veterinární zásahy. Porody jsou kontrolovány zaměstnanci farmy. Je uplatňována především přirozená plemenitba.

Skot je odchováván stelivovým způsobem a přistýlání je prováděno zastýlacím vozem. Vyhrnování hnoje se provádí denně podle potřeby. Ve stáji je přirozené větrání, a to konkrétně okny, vraty a průchody k venkovnímu krmišti. Krmivo je zakládáno na krmný stůl a pro napájení hospodářských zvířat slouží vyhřívané napájecí žlaby.

V druhé stáji jsou ustájeny jalovice ve stáří 1 – 2 roky a ustájení je provedeno stelivově na hluboké podestýlce. Dle potřeby se provádí přistýlání slámou a vyhrnování hnoje se uskutečňuje přibližně jednou za tři měsíce. Krmivo se zakládá na venkovní krmiště, k napájení jsou zde míčové nemrznoucí napáječky a větrání je zajištěno okny, vraty a průduchy.

Ve třetí zmodernizované stáji je ustájen na hluboké podestýlce masný skot, býci, plemenní býci a jalovice nad 2 roky a tato stáj slouží také jako zimoviště pro krávy bez tržní produkce mléka, které jsou po dobu 7 měsíců na pastvě, vzdálené cca 1,5 km od zemědělského areálu. Větrá se okny, vraty a průchody na venkovní krmiště.

K zastýlání je ve všech stájích používána sláma vyprodukovaná zemědělským podnikem a krmeno je senem, kukuřičnou, jetelovou a travní senáží a siláží. Výživa skotu je dále doplněna obilným šrotem vlastní výroby.

3.1.5 Rostlinná produkce

Druhou významnou částí zemědělského podniku je rostlinná produkce, kdy každý rok farma pěstuje na orné půdě obiloviny na zrno, technické plodiny a píce. Podnik obhospodařuje celkem 147, 30 ha orné půdy. Na těchto hektarech se z obilovin pěstuje pšenice ozimá, ječmen ozimý, ječmen jarní a tritikale. Z technických plodin se pěstuje řepka a z pícnin na orné půdě se pěstuje kukuřice na siláž a jetel luční (červený).

Vzhledem k tomu, že sledovaný zemědělský podnik nemá k dispozici skladovací plochu pro uskladnění zemědělských komodit, tak se bezprostředně odváží sklizené komodity do výkupních skladů ZZN Pelhřimov, a. s. a ZENAP s. r. o., se kterými má podnik dlouhodobé obchodní vztahy.

Sklizeň komodit se uskutečňuje podle závislosti na počasí a stupně zralosti většinou od poloviny července do konce srpna. Kukuřice na siláž se sklízí od poloviny září příslušného roku. Odvoz a sklizeň plodin je prováděn pomocí vlastní zemědělské techniky.

Přehled o osevu, sklizni a výnosu za sledované roky pěstovaných plodin v zemědělském podniku jsou znázorněny v následujících tabulkách.

Tabulka č. 8: Osev a sklizeň pšenice ozimé za sledované roky

Sledované roky	2017	2018	2019
Plocha osevu v ha (na 2 des. místa)	42,60	40,90	47,80
Sklizeň v t (na 2 des. místa)	268,38	240,72	289,49
Výnos t/ha	6,3	5,9	6,05

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazů farmy

Z uvedené tabulky č. 8 je zřejmé, že pšenice ozimá pěstovala ve všech sledovaných letech a největšího výnosu bylo dosaženo v roce 2019, kdy bylo sklizeno a prodáno 289,49 t obilí. Cena za jednu tunu byla v tomto roce stanovena na úrovni 3 800 Kč.

Ze všech pěstovaných plodin je pšenice ozimá pro farmu nejvýnosnější a druhou nejvíce pěstovanou plodinou. I když v roce 2017 nebyly příliš příznivé podmínky pro pěstování zemědělských plodin, tak pro farmu v tomto roce v porovnání s ostatními lety představoval tento rok nejvyšší výnos pšenice, který byl na úrovni 6,3 t na jeden hektar. V následujícím roce došlo k poklesu výnosu o 0,4 t/ha a v roce 2019 došlo k poklesu o 0,25 t/ha. Z celkové výměry orné půdy zaujímá pšenice ozimá v letošním roce 20%.

Tabulka č. 9: Osev a sklizeň ječmene ozimého za sledované roky

Sledované roky	2017	2018	2019
Plocha osevu v ha (na 2 des. místa)	11,50	36,80	20,30
Sklizeň v t (na 2 des. místa)	59,80	180,67	110,23
Výnos t/ha	5,2	4,9	5,4

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazů farmy

Ječmen ozimý se pěstoval ve všech sledovaných letech a nejvyššího výnosu bylo z této zemědělské komodity dosaženo v roce 2019, kdy bylo prodáno 110,23 t ječmene. Částka za jednu tunu byla v tomto roce stanovena na úrovni 3 450 Kč. V roce 2020 představuje ječmen ozimý 8% z celkové výměry orné půdy.

V roce 2018 je zřejmé, že se sklídilo nejvíce ječmene, avšak hektarový výnos byl nejnižší ze všech sledovaných let. Nejvyšší výnos byl zaznamenán v roce 2019, kdy výnos na hektar činil 5,4 t.

Tabulka č. 10: Osev a sklizeň ječmene jarního za sledované roky

Sledované roky	2017	2018	2019
Plocha osevu v ha (na 2 des. místa)	0	0	13,20
Sklizeň v t (na 2 des. místa)	0	0	74,57
Výnos t/ha	0	0	5,6

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazů farmy

Farma preferuje pěstování ozimých plodin, proto byl jarní ječmen zařazen v osevním postupu pouze v jednom sledovaném roce.

Ječmen jarní byl pěstován v roce 2019, kdy bylo oseto 13,20 ha, a sklizeno 74,57 t. Výnos na hektar činil 5,6 t, výkupní cena za tunu byla v tomto roce na úrovni 3 450 Kč.

Tabulka č. 11: Osev a sklizeň řepky za sledované roky

Sledované roky	2017	2018	2019
Plocha osevu v ha (na 2 des. místa)	51,90	46,40	37,60
Sklizeň v t (na 2 des. místa)	126,67	133,68	123,29
Výnos t/ha	2,4	2,8	3,3

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazů farmy

Řepka je ve sledovaném podniku nejvíce pěstovanou plodinou, a také pro farmu představuje každý rok nejvyšší příjem ze všech pěstovaných plodin.

Nejvíce úspěšný rok byl rok 2019, kdy bylo sice řepky zaseto nejméně, a přesto byl zaznamenán nejvyšší výnos, který představoval 3,3 t/ha. Řepka byla v minulém roce realizována za 9 400 Kč/t. Nejnižší výnos řepky byl dosažen v roce 2017, kdy pole zasáhlo krupobití, a na pěstované plodině byly zaznamenány škody. Zemědělský podnik je proti však přírodním živlům pojištěn přes Podpůrný garanční a rolnický lesnický fond „PGRLF“, a proto byly dosažené škody částečně kompenzovány.

Tabulka č. 12: Osev a sklizeň tritikale za sledované roky

Sledované roky	2017	2018	2019
Plocha osevu v ha (na 2 des. místa)	6,10	8,30	0
Sklizeň v t (na 2 des. místa)	27,45	41,75	0
Výnos t/ha	4,5	5,03	0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazů farmy

Tritikale, jehož výsledky jsou uvedené v tabulce č. 12, bylo pěstováno jen dva sledované roky, z důvodu obměny osevního postupu. V roce 2019 byl na místo tritikale zaset ječmen jarní. V roce 2018 byl výnos 5,03 t/ha, tedy o 0,53 t vyšší než v předcházejícím roce. Tritikale bylo spolu s ostatními obilovinami prodáno do výkupních skladů. Výkupní cena v roce 2018 byla stanovena na úrovni 3 600 Kč/t.

Tabulka č. 13: Osev a sklizeň kukuřice na zeleno a siláž za sledované roky

Sledované roky	2017	2018	2019
Plocha osevu v ha (na 2 des. místa)	13,00	15,8	19,10
Sklizeň v t (na 2 des. místa)	481,00	553,00	496,60
Výnos t/ha	37	35	26

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazů farmy

Z uvedené tabulky č. 13 vyplývá, že kukuřice na siláž byla pěstována ve všech třech sledovaných letech. Kukuřice se z farmy neprodává, využívá se k vlastní konzervaci na siláž a slouží jako krmná základna pro dojný skot. Kukuřice se skladuje v silážních jámách v rámci zemědělského areálu.

V roce 2017 a 2018 byl výnos na hektar téměř stejný. Určitý výkyv ve výnosu je zaznamenán v roce 2019 i přesto, že byla z hlediska celkového objemu zaznamenána druhá největší sklizeň.

Tabulka č. 14: Osev a sklizeň jetele červeného za sledované roky

Sledované roky	2017	2018	2019
Plocha osevu v ha (na 2 des. místa)	9,80	8,00	9,30
Sklizeň v t (na 2 des. místa)	34,30	44,00	78,12
Výnos t/ha	3,5	5,5	8,4

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazů farmy

Jetel červený se pěstuje na stejném pozemku vždy 2 roky po sobě a stejně jako kukuřice se používá pro vlastní hospodářské účely, kdy se z jetele a kukuřice připravuje konzervované krmivo pro hospodářská zvířata. Jetel farma pěstuje, rovněž z důvodu příznivého vlivu na půdu. Hlízkovité bakterie na kořenech jetele poutají vzdušný dusík a, díky hluboko zasahujícím kořenům vynáší živiny na povrch, působí fyto-sanitárně (negativně ovlivňuje např. chorobu pat stébel, výskyt háďátka řepného, fuzariózy aj.)

Z dlouholeté zemědělské praxe dodržuje zemědělec u všech pěstovaných plodin empiricky ověřený osevní postup pěstovaných plodin. Na pozemcích rostlinné komodity střídá tak, aby se zlepšila efektivita pěstování a nedocházelo k výraznému zaplevelení a výskytu škůdců. Pro výživu rostlin farma používá vápenatá hnojiva, minerální hnojiva (dusíkatá, fosforečná a draselná), a dále statková hnojiva, ze kterých využívá zejména chlévský hnůj vyprodukovaný v zemědělském podniku.

3.2 Finanční podpory zvoleného zemědělského podniku

Zemědělský podnik žádá každý rok o poskytnutí dotací prostřednictvím Jednotné žádosti elektronicky přes Portál farmáře. V rámci jednotné žádosti vybraný podnik žádá o:

- Jednotnou platbu na plochu (SAPS) – platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy, které jsou příznivé pro klima a životní prostředí
- Greening, Deklarace diverzifikace plodin, Deklarace plochy využívané v ekologickém zájmu EFA

v rámci Podpor vázaných na produkci VCS žádá zemědělec o dotaci na:

- Produkce bílkovinných plodin
- Chov telat masného typu
- Chov krav chovaných v systému chovu s tržní produkcí mléka

z přechodných vnitrostátních podpor (PVP) se žádá o finanční podporu na:

- zemědělskou půdu
- přežvýkavce
- krávy bez tržní produkci mléka (KBTM)

v rámci plošných podpor z Programu rozvoje venkova žádá na:

- ANC – platbu pro horské oblasti a ostatní oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními
- Agroenvironmentálně – klimatického opatření (AEKO) 2015 – 2020 ošetřování travních porostů

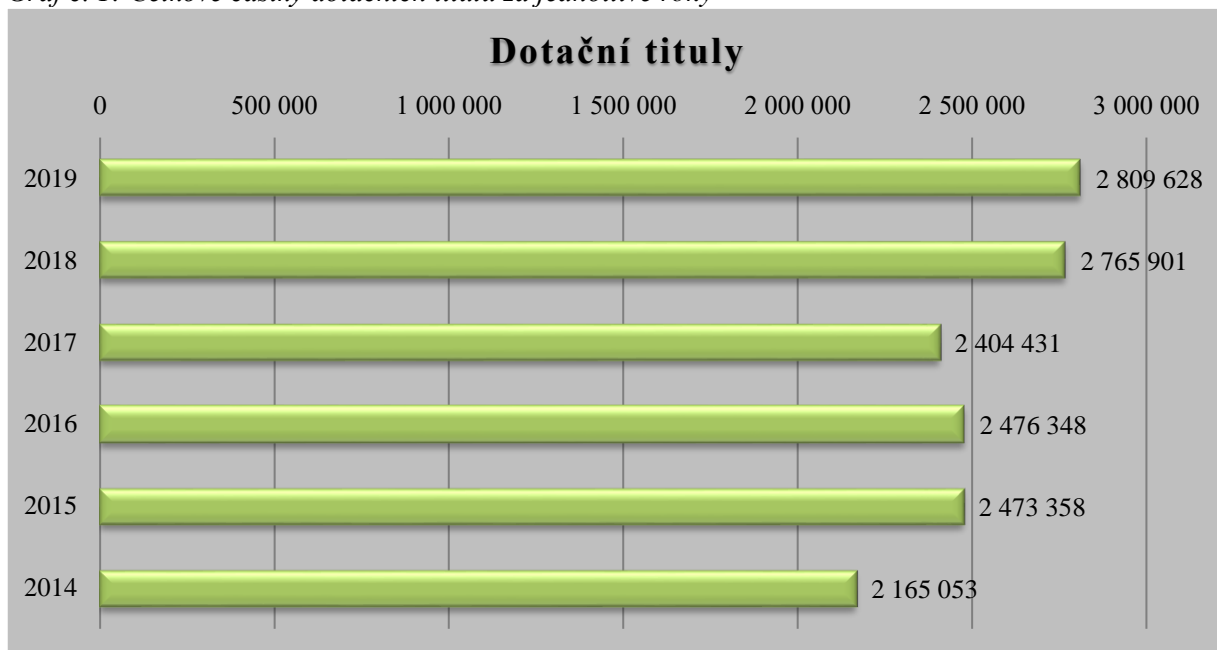
O poskytnutí podpory na dobré životní podmínky zvířat zemědělský podnikatel nežádá. K dotačním titulům SAPS, ANC a AEKO farma přikládá mapu půdních bloků generovanou v aplikaci LPIS, která je platným dokladem pro všechna opatření prokazující právní subjektivitu žadatele, který není zapsán v OR. Podnik žádá také o finanční podporu z Programu rozvoje venkova na období 2014 – 2020 a Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu (dále jen „PGRLF“).

K poskytnutí výše uvedených dotačních titulů musí zemědělský žadatel splnit stanovené podmínky pro poskytování dotací na základě zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky zemědělec musí splňovat také po celý rok.

Jednotnou žádost o dotaci musí zemědělský podnikatel předložit každý rok ve stanoveném termínu na příslušné pracoviště Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „SZIF“) dle fyzické osoby podle adresy trvalého pobytu, a to ve dvou originálech.

Pokud dojde ke splnění všech podmínek a náležitostí, tak příslušný Státní zemědělský intervenční fond vydá rozhodnutí o poskytnutí či zamítnutí dotací a písemné rozhodnutí zasílá žadateli. V případě zamítnutí žádosti je možné se odvolat. Výplata finančních podpor z rozhodnutí je poskytována zpravidla postupně. V některých případech je vyplacena záloha a poté je vyplacen doplatek dotace. Finanční podpory z Jednotné žádosti jsou zemědělskému podnikateli vypláceny od listopadu do konce dubna příslušného roku. SAPS – jednotná platba na plochu je vyplácena jako první a je rozdělena zpravidla na dvě části, kdy první část přichází v listopadu a doplatek je zasílán v prosinci daného roku. V dalších měsících je podniku vypláceno ANC, platba na dojnice, Greening, Přechodná vnitrostátní podpora, Tele masného typu, bílkovinné plodiny a Agroenvironmentálně – klimatická opatření.

Graf č. 1: Celkové částky dotačních titulů za jednotlivé roky

Zdroj: Vlastní zpracování z interních dat podniku

Graf č. 1 znázorňuje výsledné celkové částky všech získaných dotací za každý jednotlivý rok, částky byly zjištěny součtem všech dílčích podpor.

3.2.1 Porovnání dotací s celorepublikovým průměrem – fyzické osoby

Tabulka č. 15: Výsledky šetření provozních dotací celkem v Kč/ha

Rok	ČR	Zemědělský podnik X	Rozdíl
2019	-	10 901	-
2018	10 928	10 732	196
2017	9 946	9 656	290
2016	10 258	9 905	353
2015	9 818	9 771	47
2014	10 401	8 757	1 644

Zdroj: Vlastní šetření s využitím dat z FADN

Z pohledu provozních dotací byl sledovaný zemědělský podnik X porovnán s celorepublikovým průměrem. Zjištěné částky jsou přepočteny na koruny na hektar zemědělské půdy. Rozdíly uvedené v tabulce č. 15 jsou sice jen velmi nepatrné, avšak je zřejmé, že sledovaný podnik čerpá pouze některé z možných dotací.

Rok 2019 nemohl být porovnán proto, že dosud nejsou uveřejněna statistická data podniků v síti FADN. V porovnání s výběrem FADN je zemědělský podnik lehce pod jeho průměrem.

Největší rozdíl byl zaznamenán v roce 2014, kdy rozdíl proti průměru činil 1 644 Kč/ha. Důvodem rozdílu by mohlo být, že sledovaná farma v tomto roce nečerpala 2 dotační tituly: Platba pro zemědělce dodržující příznivé podmínky pro klima a životní prostředí a VCS - Bílkovinné plodiny. Tyto platby byly v rámci řešeného podniku přesunuty od následujícího roku.

Tabulka č. 16: Výsledky šetření investičních dotací celkem v Kč/ha

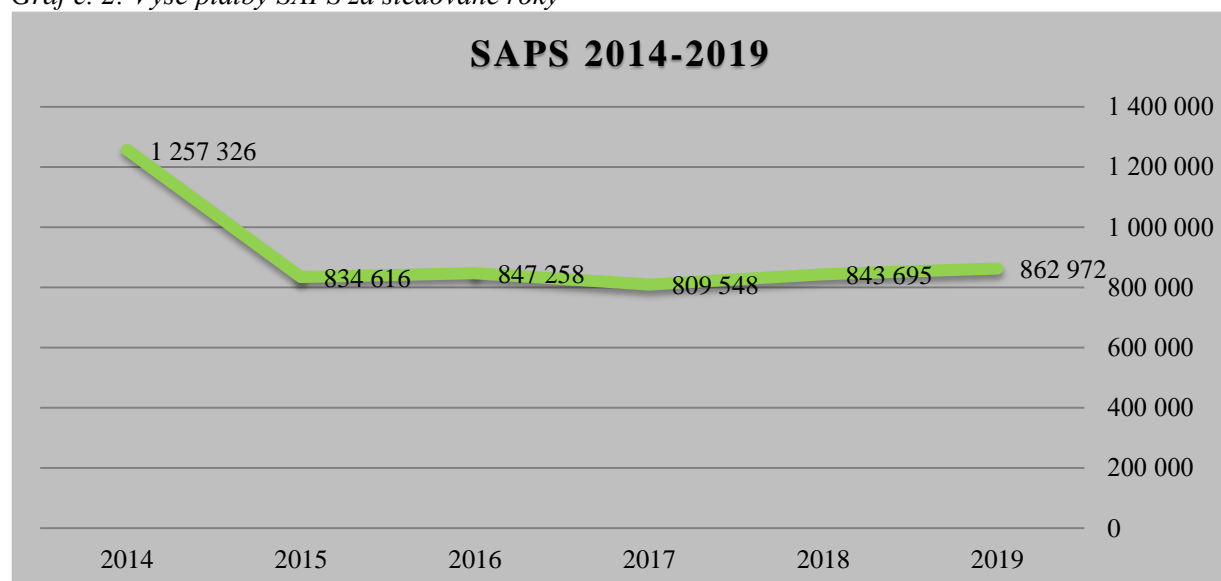
Rok	ČR	Zemědělský podnik X	Rozdíl
2019	-	-	-
2018	1 062	2 188	1 126
2017	530	-	-
2016	51	-	-
2015	1 115	-	-
2014	499	-	-

Zdroj: Vlastní šetření s využitím dat z FADN

Zemědělský podnik byl také porovnán z hlediska objemu investičních dotací s celorepublikovým průměrem u fyzických osob. Tato dotace byla získána pouze v roce 2018, kdy farma přijala investiční dotaci na rekonstrukci stávající stáje pro skot. Je tedy zřejmé, že v průběhu sledovaného období se podniku podařilo získat pouze 67% investičních dotací v porovnání s výběrovým vzorkem FADN.

3.2.2 SAPS – Jednotná platba na plochu

Graf č. 2: Výše platby SAPS za sledované roky

Zdroj: Vlastní zpracování z interních dat podniku

Platba na plochu SAPS představuje pro sledovaný podnik nejvýznamnější část ze všech dotačních titulů. Z grafu č. 2 je vidět, že za všech 6 sledovaných let v částkách u SAPS nebyly zaznamenány výrazné změny, pouze v roce 2014 byla poskytnuta nejvyšší podpora a tento fakt byl způsoben vysokou sazbou na jeden hektar a po roce 2014 docházelo k postupnému snížení vyplacené částky. V následujícím roce byla zemědělskému podniku vyplacena částka o 422 710 Kč nižší než v roce předcházejícím z důvodu snížení sazby na hektar a přerozdělení části platby na Greening.

Zemědělský podnik podává Jednotnou žádost o dotaci na plochu každý rok a v žádném roce nebyla žádost zamítnuta nebo platba krácena za porušení podmínek. V každém roce splnila farma stanovené podmínky pro poskytnutí Jednotné platby na plochu zemědělské půdy (SAPS). Na nejvyšší platba byla podniku poskytnuta v roce 2014. Vyplacená částka v tomto roce byla 1 257 326 Kč, nejnižší částka byla v roce 2017, a to 809 548 Kč. Uvedené zjištěné finanční částky se vždy liší z důvodu různých sazeb a obdělávaných hektarů zemědělské půdy v podniku.

Sazby každý rok zveřejňuje Státní zemědělský intervenční fond, zkráceně jen „SZIF“ a schvaluje Ministerstvo zemědělství (MZe). Stanovená sazba na jeden hektar u Jednotné platby na plochu byla v roce 2019 určena na 3 394,11 Kč. V předchozím roce byla sazba 3 388,15 Kč za hektar.

V roce 2017 byla sazba stanovena na úrovni 3 377,73 Kč na hektar zemědělské půdy. Výsledná částka se vždy stanoví na základě plochy zemědělské půdy a vynásobí se sazbou na plochu za aktuální rok.

3.2.2.1 Zaúčtování dotace SAPS z pohledu daňové evidence:

Provozní dotace SAPS – Jednotná platba na plochu se účtuje v daňové evidenci do zdanitelných příjmů a zařazuje mezi ostatní zdanitelné příjmy. Jedná se o zdanitelný příjem, který ovlivňuje základ daně z příjmů zemědělského podnikatele. U provozní dotace SAPS je obvykle nejdříve vyplácena záloha, která většinou tvoří kolem 70% z celkové částky a následně je vyplacen doplatek.

Tabulka č. 17: Zaučtování provozní dotace SAPS za rok 2019

Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky		Zdanitelné příjmy	
			v peněžním ústavu		Členění příjmů	
			Příjem	Výdaj	Prod. výrob. a služeb	Ost. příjmy
15. 11.	V/18/001	Záloha na SAPS	628 462			628 462
5. 12.	V/19/002	Doplatek SAPS	234 510			234 510

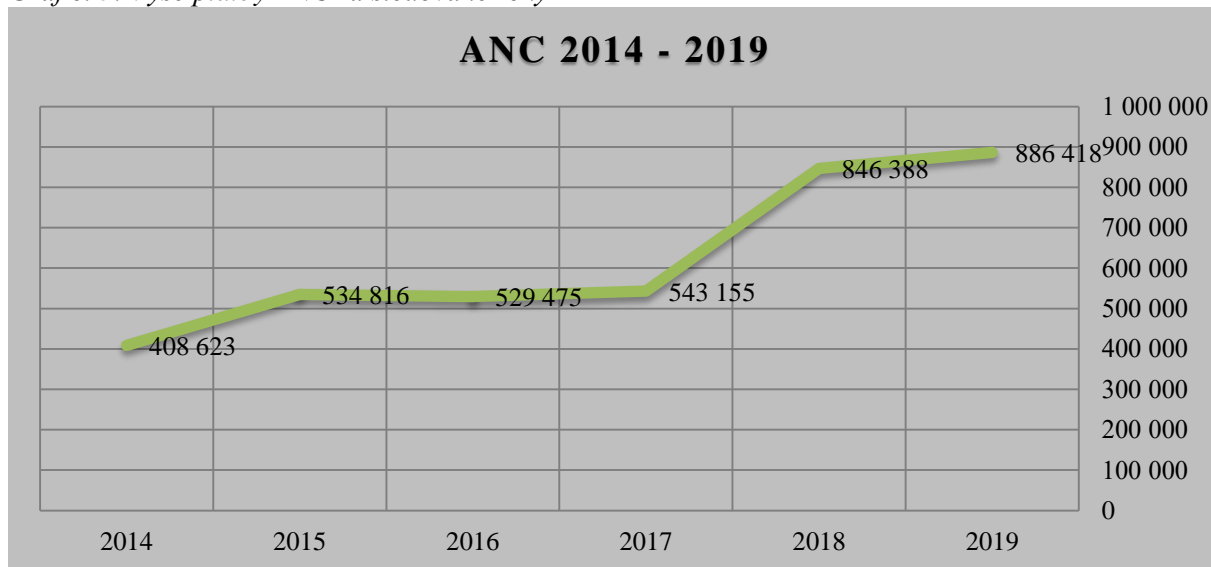
Zdroj: Vlastní zpracování

3.2.3 ANC – Horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními

Druhá nejvýznamnější dotační podpora je pro zkoumaný zemědělský podnik Platba pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními (ANC). V České republice se tento dotační titul do roku 2017 označoval jako Méně příznivé oblasti LFA. V roce 2018 došlo k revizi tohoto opatření a oblasti se nyní označují jako oblasti s přírodními omezeními zkráceně ANC.

Dotace se poskytují na horské oblasti (s typem H1, H2, H3, H4 a H5), ostatní oblasti s přírodními omezeními (typ O1, O2 a O3) a specifické oblasti s přírodními omezeními (typ S).

Graf č. 3: Výše platby ANC za sledované roky

Zdroj: Vlastní zpracování z interních dat podniku

Celková poskytnutá částka za šest let činí 3 748 875 Kč. Z uvedeného grafu č. 4 křivka od roku 2017 měla rostoucí charakter a nejvyšší částka je zaznamenána v roce 2019.

Tato skutečnost byla dána tím, že zemědělský podnik obhospodařoval více zemědělské půdy, na kterou uplatňoval dotační titul. Vybraný zemědělský podnik žádá konkrétně o podporu na horské oblasti s typem H3, H5 a ostatní oblasti s přírodními omezeními typu O2 a O3.

V minulém roce farma žádala o oblast H3 s celkovou výměrou 186,14 ha a o oblast H5 s výměrou 22,98 ha. V oblasti s přírodními omezeními s typem O2 o celkem 39,04 ha a typem O3 o 9,57 ha. Sazby na 1 hektar se stanovují pro každou oblast samostatně v EUR.

3.2.3.1 Zaúčtování dotace ANC z pohledu daňové evidence

Provozní dotace ANC – Horské oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními se účtuje v daňové evidenci do zdanitelných příjmů a zařazuje mezi ostatní zdanitelné příjmy. Jedná se o zdanitelný příjem, který ovlivňuje základ daně z příjmů zemědělského podnikatele.

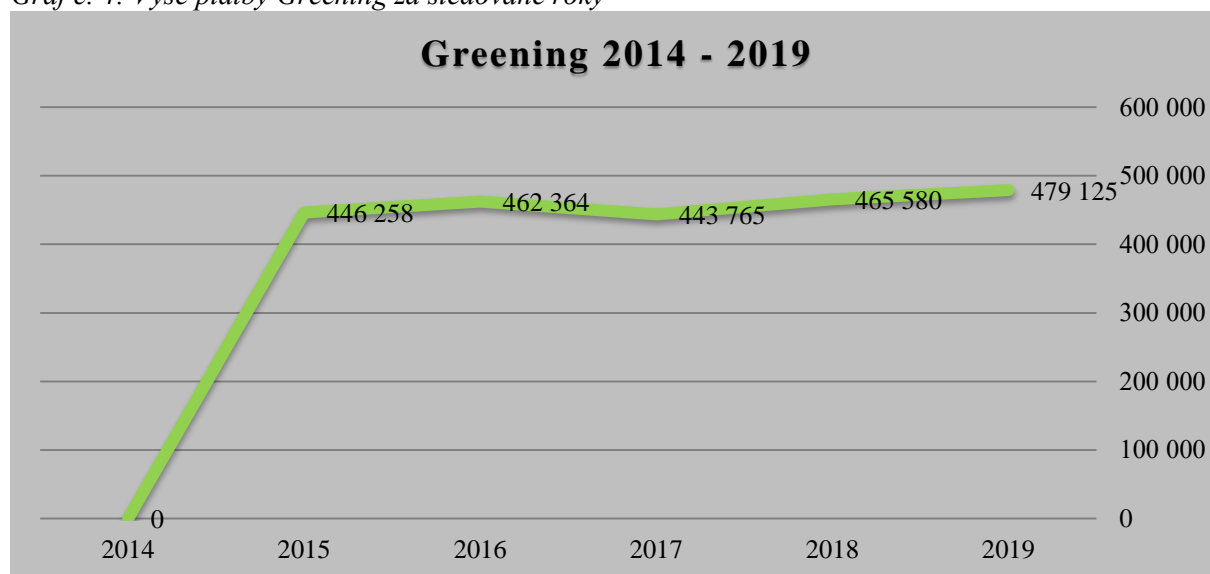
Tabulka č. 18: Zaúčtování provozní dotace ANC za rok 2019

Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky		Zdanitelné příjmy	
			v peněžním ústavu		Členění příjmů	
			Příjem	Výdaj	Prod. výrob. a služeb	Ost. příjmy
7. 1.	V/19/003	Dotace SZIF	886 418			886 418

Zdroj: Vlastní zpracování

3.2.4 Platba pro zemědělce dodržující postupy příznivé pro klima a ŽP (Greening)

Graf č. 4: Výše platby Greening za sledované roky

Zdroj: Vlastní zpracování z interních dat podniku

O platbu pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí žádá zemědělský podnik prostřednictvím Jednotné žádosti, kdy se „Greening“ vyplácí formou příplatku k opatření SAPS.

Po změnách Společné zemědělské politiky byla podpora zavedena až od roku 2015. Farma žádá rovněž podporu na plochu pěstování plodin vázících dusík – jetel červený. Vyměřená plocha těchto plodin je kombinovatelná plochou typu EFA (ekologicky zaměřené plochy), která je nezbytnou podmínkou zajištění dotace na Greening. Na plochu dusík vázající plodiny si může žadatel zemědělského podniku nárokovat rovněž na platbu VSC – bílkovinné plodiny. Jedná se o kulturu R – jetel na orné půdě a výměra se stanovuje z registru LPIS.

Podpora byla vyplacena každý rok a celková částka za všechny roky je 2 297 092 Kč, nejvyšší příjem z tohoto opatření byl vyplacen v roce 2019 a podíl z celkové sumy dotací činil 20,86%. Sazba v minulém roce byla stanovena na úrovni 1 884,30 Kč/ha. Výměra plochy s plodinou vázící dusík v LPIS byla na 16,38 ha a výměra plochy pro zajištění EFA činila celkem 8,21 ha. V roce 2018 byla sazba této platby na úrovni 1 877,38 Kč zemědělské půdy. Nejnižší vyplacená dotace na Greening byla v roce 2017 a sazba v tomto roce byla 1 853,35 Kč/ha.

3.2.4.1 Zaučtování dotace Greening z pohledu daňové evidence

Provozní dotace Greening se účtuje v daňové evidenci do zdanitelných příjmů a zařazuje se mezi ostatní zdanitelné příjmy. Jedná se o zdanitelný příjem, který ovlivňuje základ daně z příjmů zemědělského podnikatele.

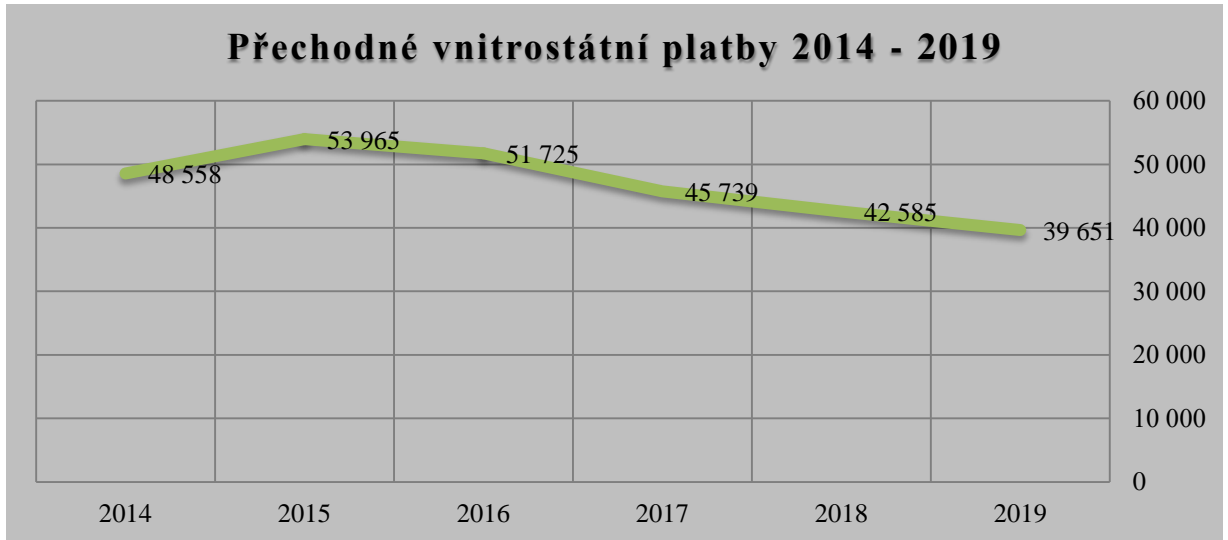
Tabulka č. 19: Zaučtování provozní dotace Greening za rok 2019

Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky		Zdanitelné příjmy	
			v peněžním ústavu		Členění příjmů	
			Příjem	Výdaj	Prod. výrob. a služeb	Ost. příjmy
10. 2.	V/19/004	Dotace SZIF	479 125			479 125

Zdroj: Vlastní zpracování

3.2.5 Přejídné vnitrostátní platby (PVP)

Graf č. 5: Výše platby na přejídné vnitrostátní podpory za sledované roky

Zdroj: Vlastní zpracování z interních dat podniku

Přejídné vnitrostátní platby (PVP) jsou financovány výhradně z národních zdrojů. V rámci opatření je možnost žádat o podporu na zemědělskou půdu, přežvýkavce (skot, ovce, kozy), chmel, brambory pro výrobu škrobu, krávy bez tržní produkce mléka (KBTM), chov ovcí a chov koz. Zemědělský subjekt vždy žádá podporu na zemědělskou půdu, přežvýkavce (skot) a na krávy bez tržní produkce mléka.

Z grafu č. 5 můžeme vidět, že nejvyšší dotace byla zemědělskému podniku vyplacena v roce 2015. Od roku 2015 do současné doby dochází pravidelně ke snižování vnitrostátních plateb.

Důvodem ke snížení částek bylo zejména pravidelné snižování sazby a současně i podíl skotu nesplňující podmínky pro schválení podpory. Od roku 2018 došlo k zásadní změně v prokazování nároku na tzv. PVP: Platby na krávy bez tržní produkce mléka (KBTM), kdy zkoumaný podnik neodevzdává výpočty z úřední evidence. Započítávají se však otelené krávy chované v nedojeném systému chovu v období od 15. 6. do 15. 8. roku dotace zjištěné z úřední evidence zvířat. Celkový počet musí být nejméně 2 VDJ. Sazba pro KBTM v roce 2019 byla 80,38 Kč/VDJ, na přežvýkavce byla stanovena na 70,19 Kč/VDJ a na zemědělskou půdu 129,86 Kč/ha. Celková částka za 6 sledovaných let činila 282 223 Kč.

Skot ve věku do 6 měsíců $27 \times 0,4 = 10,8$ VDJ

Skot ve věku nad 6 měsíců do 2 let vč. $51 \times 0,6 = 30,6$ VDJ

Skot ve věku nad 2 roky $83 \times 1,0 = 83$ VDJ

3.2.5.1 Zaúčtování dotace PVP z pohledu daňové evidence

Provozní dotace Přečodné vnitrostátní podpory se zaúčtuje v daňové evidenci do zdanitelných příjmů a řadí se mezi ostatní zdanitelné příjmy. Jedná se o zdanitelný příjem, který ovlivňuje základ daně z příjmů zemědělského podnikatele.

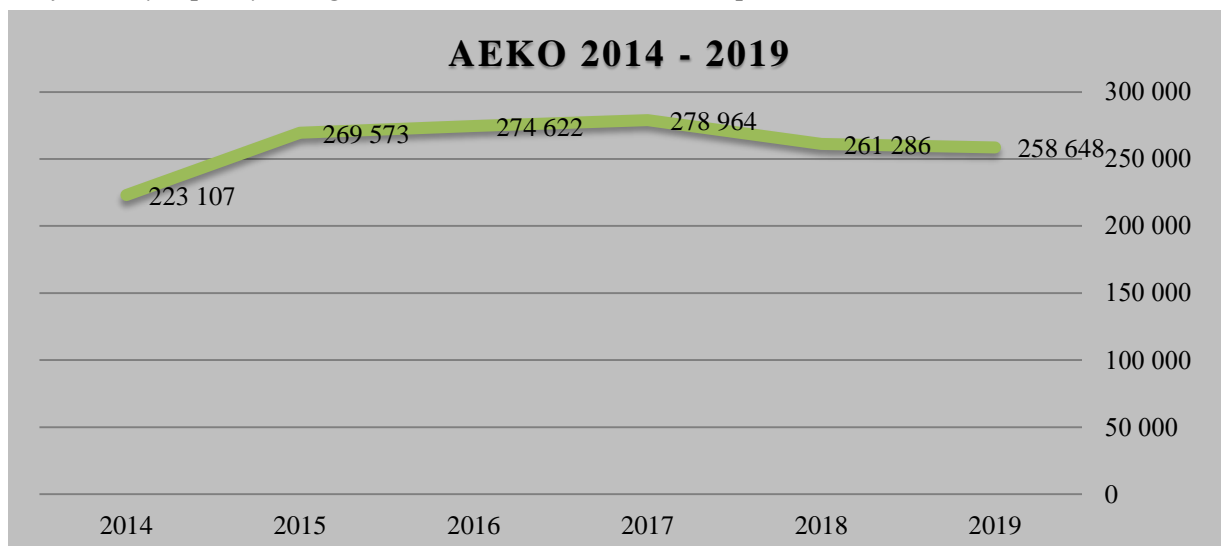
Tabulka č. 20: Zaúčtování provozní dotace PVP za rok 2019

Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky		Zdanitelné příjmy	
			v peněžním ústavu		Členění příjmů	
			Příjem	Výdaj	Prod. výrob. a služeb	Ost. příjmy
10. 2.	V/19/005	Dotace SZIF	39 651			39 651

Zdroj: Vlastní zpracování

3.2.6 Agroenvironmentálně - klimatické opatření AEKO

Graf č. 6: Výše platby na Agroenvironmentálně – klimatické opatření

Zdroj: Vlastní zpracování z interních dat podniku

AEKO – Agroenvironmentálně – klimatické opatření je další významná podpora o kterou podnik žádá prostřednictvím Jednotné žádosti. Žádá konkrétně na Podopatření D – ošetřování travních porostů, titul D1 – obecná péče o extenzivní louky a pastviny. K poskytnutí dotačního

titulu musí podnik rovněž splňovat podmínky Cross Compliance a podpora je spojena se závazkem na dobu - 5 let.

V průběhu 5letého závazku měla vybraná farma povinnost hlásit Fondu veškeré změny výměry půdních bloků v LPIS zařazených v rámci AEKO. Vzhledem k závazku jsou zde rovněž omezené změny snížení a zvýšení celkové plochy v opatření.

Celková výše příjmů z tohoto opatření za všechna období je 1 566 200 Kč. Dotace byla vždy vypočtena jako součin výměry, na kterou je poskytována dotace a sazby v rámci příslušného opatření AEKO. Platby jsou vypláceny v korunách podle směnného kurzu, který je uveřejněn v posledním Úředním věstníku Evropské unie. Pro letošní rok je platný směnný kurz 25,408 CZK/EUR. Sazba pro titul D1 je 96 EUR/ha pro rok 2020.

3.2.6.1 Zaúčtování dotace AEKO

Provozní dotace Agroenvironmentálně-klimatické opatření se zaúčtuje v daňové evidenci do zdanitelných příjmů a zařadí se mezi ostatní zdanitelné příjmy. Jedná se o zdanitelný příjem, který ovlivňuje základ daně z příjmů zemědělského podnikatele.

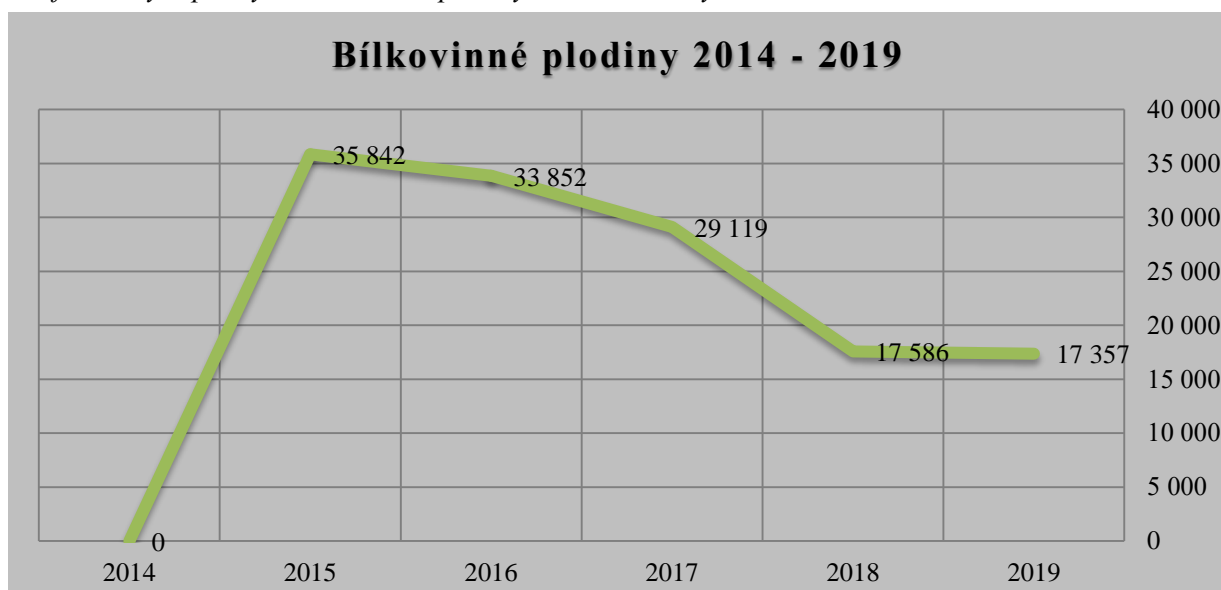
Tabulka č. 21: Zaúčtování provozní dotace AEKO za rok 2019

Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky		Zdanitelné příjmy	
			v peněžním ústavu		Členění příjmů	
			Příjem	Výdaj	Prod. výrob. a služeb	Ost. příjmy
23. 3.	V/19/006	Dotace SZIF	258 648			258 648

Zdroj: Vlastní zpracování

3.2.7 Dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS) - Bílkovinné plodiny

Graf č. 7: Výše platby na bílkovinné plodiny za sledové roky

Zdroj: Vlastní zpracování z interních dat podniku

Jedná se rovněž o podporu, o kterou se žádá v rámci Jednotné žádosti a zemědělský podnik musí mít předmětné půdní bloky zapsané v LPIS zapsané jako zemědělskou půdu s kulturou R – standardní orná půda.

Na půdním bloku musí být prokazatelný pokryv bílkovinných plodin, podpora může být poskytnuta minimálně na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy. V roce 2018 došlo k poklesu celkové sumy dotace, kdy byl pokles způsoben snížením výměry uplatňované na VCS – bílkovinné plodiny.

Za bílkovinné plodiny pro poskytnutí dotace jsou považovány: hrách, včetně pelušky, bob, lupina, sója, vojtěška, jetel a směs bílkovinných plodin s obilovinami. Ve směsi musí bílkovinné plodiny tvořit více jak 50%. Zkoumaný zemědělský podnik z této podpory požaduje poskytnutí finančních prostředků na jetel pěstovaný na orné půdě.

Výpočet platby: sazba v Kč x způsobilá plocha bílkovinné plodiny v ha. Ve sledovaných letech se měnily rovněž sazby na bílkovinné plodiny. Od roku 2016 se stanovené sazby na bílkovinné plodiny postupně snižovaly. V roce 2017 činila sazba 2 989,64 Kč/ha, 2018 byla stanovena na 2 218,12 Kč/ha a v roce 2019 na 2 135,99 Kč/ha.

Nejvyšší objem prostředků z této platby byl vyplacen v roce 2015. V tomto roce byla stanovena nejvyšší sazba na úrovni 3 711,07 Kč a také byla podpora uplatněna na vyšší výměru pěstovaných bílkovinných plodin. Celková výměra činila 9,74 ha pěstovaného jetele na orné půdě.

3.2.7.1 Zaúčtování dotace VCS – Bílkovinné plodiny z pohledu daňové evidence

Provozní dotace VCS – Bílkovinné plodiny se zaúčtuje v daňové evidenci do zdanitelných příjmů a zařadí se mezi ostatní zdanitelné příjmy. Jedná se o zdanitelný příjem, který ovlivňuje základ daně z příjmů zemědělského podnikatele.

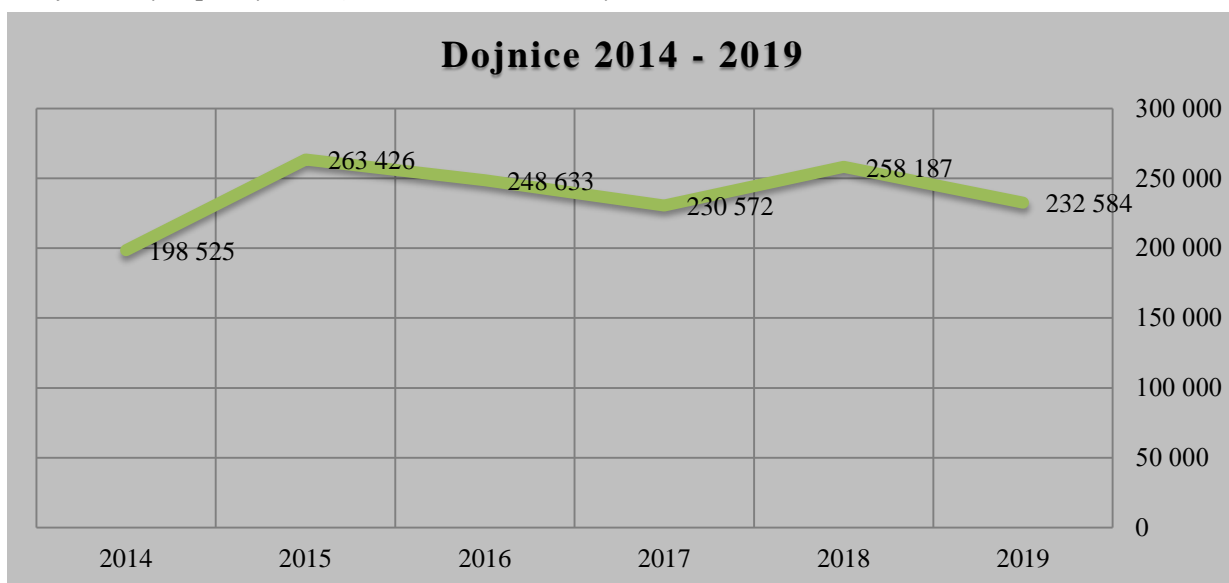
Tabulka č. 22: Zaúčtování provozní dotace VCS – bílkovinné plodiny za rok 2019

Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky		Zdanitelné příjmy	
			v peněžním ústavu		Členění příjmů	
			Příjem	Výdaj	Prod. výrob. a služeb	Ost. příjmy
12. 3.	V/19/007	Dotace SZIF	17 357			17 357

Zdroj: Vlastní zpracování

3.2.8 Dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS) – Dojnice

Graf č. 8: Výše platby na dojnice za sledované roky

Zdroj: Vlastní zpracování z interních dat podniku

Zemědělský podnik také ve sledovaných letech čerpal dotace na podporu chovu krav chovaných v systému s tržní produkcí mléka (KTM). Platba je rovněž podmíněna celoročním dodržováním podmínek Cross Compliance.

Společně s Jednotnou žádostí zemědělský podnik předkládá seznam chovaných dojníc k 31. březnu příslušného kalendářního roku, a to včetně identifikačních čísel a dat narození zaevidovaných do ústřední evidence.

Výše podpory se vypočte ze stanovené sazby v Kč x počet způsobilých VDJ. V roce 2016 sazba představovala částku 4 079, 87 Kč. Celkový objem dotačních prostředků na chované dojnice v průběhu sledovaného období kolísá zejména s počtem dojníc. V roce 2017 byla sazba stanovena na úrovni 3 597,20 Kč/VDJ, v roce 2018 činila 3 687,10 Kč/VDJ a v minulém roce byla určena sazba 3 730,46 Kč/VDJ. Sazby na podporu krav s tržní produkcí mléka se v průběhu sledovaného období zvyšovaly. Poklesy vyplacených finančních částek byly způsobeny nižším počtem krav z důvodu obměny stáda, kdy došlo vyřazení některých dojných krav z chovu.

3.2.8.1 Zaúčtování dotace VCS – Dojnice z pohledu daňové evidence

Provozní dotace VCS – Dojnice se zaúčtuje stejně jako ostatní provozní dotace do zdanitelných příjmů a zařadí se mezi ostatní zdanitelné příjmy. Jedná se o zdanitelný příjem, který ovlivňuje základ daně z příjmů zemědělského podnikatele.

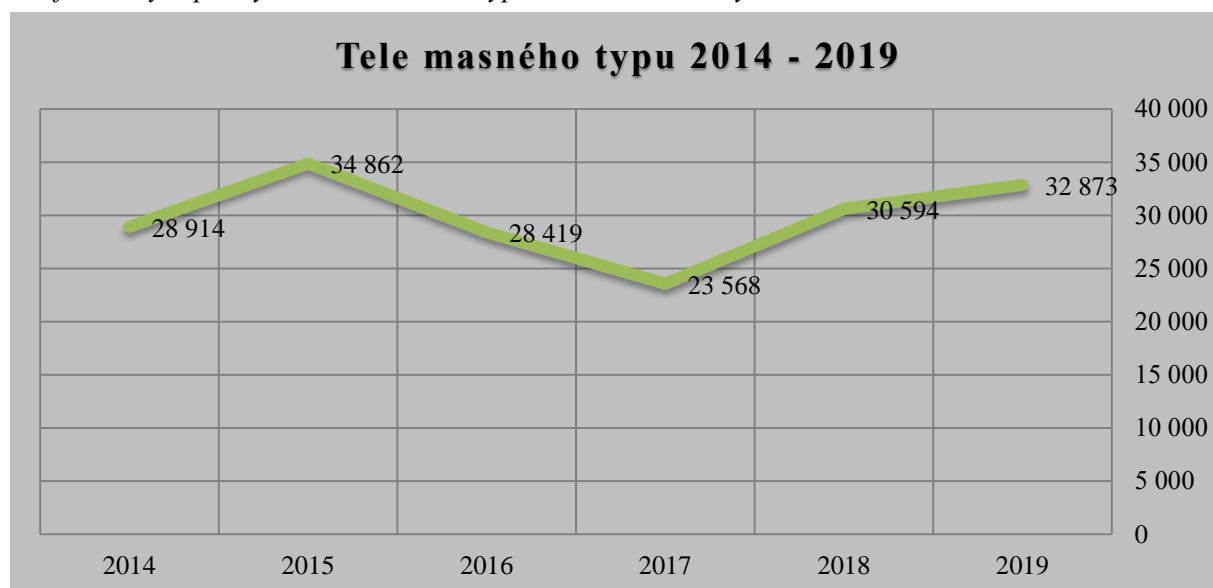
Tabulka č. 23: Zaúčtování provozní dotace VCS – dojnice za rok 2019

Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky		Zdanitelné příjmy	
			v peněžním ústavu		Členění příjmů	
			Příjem	Výdaj	Prod. výrob. a služeb	Ost. příjmy
9. 1.	V/19/008	Dotace SZIF	232 584			232 584

Zdroj: Vlastní zpracování

Dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS) - Telata masného typu

Graf č. 9: Výše platby na Tele masného typu za sledované roky

Zdroj: Vlastní zpracování z interních dat podniku

O dobrovolnou podporu vázanou na produkci – Telata masného typu žádá podnik také prostřednictvím Jednotné žádosti a podpora byla čerpána ve všech sledovaných letech. Celková částka zjištěná součtem činí 146 357 Kč. Stanovená platba se vypočítá stejným způsobem jako u podpory krav v systému s tržní produkcí mléka (KTM).

Všechny povinné podmínky, které musí zemědělský podnik splnit pro schválení žádosti o podporu Tele masného typu, jsou shodné s podmínkami uvedenými u podpory krav v systému s tržní produkcí mléka. Matkou telete, na které je podávána žádost o platbu na zvláštní podporu, musí být kráva chovaná v systému bez tržní produkce mléka. Otcem telete musí být býk masného plemene skotu, který je evidovaný v ústředním registru plemeníků. Farma k Jednotné žádosti přikládá také seznam telat masného typu, která byla na hospodářství registrovaná do ústřední evidence od 1. dubna předcházejícího roku do 31. března příslušného kalendářního roku.

V grafu č. 9 jsou zaznamenány výkyvy vyplacených částek. Od roku 2017 měla křivka rostoucí charakter. Nejvyšší získaná dotační podpora z tohoto titulu byla poskytnuta v roce 2015. Sazba pro tento rok byla nejvyšší ze sledovaných šest let a byla na úrovni 10 001,78 Kč/VDJ.

3.2.8.2 Zaúčtování dotace VCS – Telata masného typu z pohledu daňové evidence:

Provozní dotace VCS – Telata masného typu se zaúčtuje stejně jako ostatní provozní dotace do zdanitelných příjmů a zařadí se mezi ostatní zdanitelné příjmy. Jedná se o zdanitelný příjem, který ovlivňuje základ daně z příjmů zemědělského podnikatele.

Tabulka č. 24: Zaúčtování provozní dotace VCS – Telata masného typu za rok 2019

Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky		Zdanitelné příjmy	
			v peněžním ústavu		Členění příjmů	
			Příjem	Výdaj	Prod. výrob. a služeb	Ost. příjmy
10.2.	V/19/009	Dotace SZIF	32 873			32 873

Zdroj: Vlastní zpracování

3.3 Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF)

Jedná se o jeden ze základních pilířů dotační politiky Ministerstva zemědělství, který poskytuje pomoc zemědělcům v rámci tzv. „národní pomoci.“ „PGRLF“ nabízí program Zemědělec, Lesní hospodář, Pojištění lesních porostů, Podpora nákupu půdy, Podpora pojištění, Investiční úvěry Zemědělec a další. Z interních dokumentů farmy bylo zjištěno, že ve všech sledovaných letech žádal podnik Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond o poskytnutí finanční podpory pro pojištění zemědělských plodin.

V každém sledovaném roce bylo sjednáno pojištění s podporou na pšenici ozimou, řepku ozimou, kukuřici, ječmen ozimý, jetel a ječmen jarní. Jednalo se o pojistnou ochranu zemědělce proti nepředvídatelným škodám na pěstovaných plodinách. Cílem byla částečná kompenzace pojistného, která byla vynaložena na zemědělské pojištění a předmětem podpory byla úhrada části nákladů prokazatelně vynaložených na platbu pojistného u pojištění plodin. Plodiny jsou každý rok pojištěny na ztráty způsobené přírodními pohromami, nepříznivými klimatickými jevy nebo na škody způsobené škůdci rostlin.

Za přírodní pohromy jsou považovány zejména zemětřesení, laviny, sesuvy půdy a záplavy, tornáda a požáry, které jsou přirozeného původu a do klimatických jevů se zahrnují rovněž nepříznivé povětrnostní podmínky jako mráz, bouře, krupobití, námraza, silný a dlouhotrvající déšť nebo příliš velké sucho.

V minulém roce byla v případě pojistné události způsobené požárem na neposečeném porostu pojištěných obilnin a zničené slámy stanovena částka plnění 1500 Kč/ha. V roce 2018 byla poskytnuta dotace z Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu na škodu, která byla způsobena suchem na porostech krmných plodin. Finanční podpora byla konkrétně uplatněna na jetel a trvalé travní porosty. Celková obhospodařovaná výměra jetele byla 8 hektarů a finanční kompenzace byla požadována na 4,60 ha zemědělské půdy. Výše škody byla odhadnuta v rozmezí 50,01 – 100%. V případě trvalých travních porostů (TTP) byla celková obhospodařovaná půda podle LPIS v roce 2018 251,52 ha a požadovaná výměra plodiny v ha pro danou dotaci činila 103,87 ha. Propočtená výše škody byla určena na 30,01 – 50%. U obou případů byla doloženy doklady o pojištění zemědělských plodin na daný rok.

3.4 Program rozvoje venkova 2014–2020 (PRV)

Program rozvoje venkova, dále jen „PRV“ využívá zemědělský podnik k inovacím a rozvoji své podnikatelské činnosti. Za dobu své působnosti na trhu čerpal z programu několik finančních podpor. U všech podpor musel žadatel dodržovat všechny stanovené podmínky a umožnit vstup osobám, které byly pověřeny kontrolou (orgány státní kontroly, SZIF, MZe, Evropská komise apod.) a poskytnout jim veškerou dokumentaci vztahující se k žádosti.

V roce 2019 zemědělský podnik žádal o podporu na rekonstrukci stávající stáje pro skot v zemědělském areálu. Jednalo o Opatření - Investice do zemědělských podniků. Jednalo se o zakázku na stavební práce včetně technologií, která se skládala se z rekonstrukce stávající stáje pro masný skot včetně dodávky a montáže nezbytných stájových technologií, jako jsou - mobilní váhy pro skot a propojovací hadice. Pro zakázku bylo vypsáno výběrové řízení. Požadovaná kapacita stáje byla 99 ks skotu na hluboké podestýlce. Celková výše přiznané dotace se skládala z příspěvku společenství Evropské unie ve výši 49,5% a příspěvku z národních zdrojů, který činil 50,5%.

V ostatních letech bylo z Programu rozvoje venkova žádáno také například na využívání poradenských služeb v Opatření 1.3.4. Dále bylo žádáno o poskytnutí podpory na projekt - Pořízení zemědělské techniky a projekt – Výstavba hnojiště a jímky. Projekt byl podán v Opatření 1.1.1 Modernizace zemědělských podniků v záměru – Stavby a technologie pro živočišnou výrobu. Zemědělský podnik zde předpokládal vyřešení stability a konkurenceschopnosti v živočišné výrobě a chtěl přispět k odpovídajícímu plnění správné zemědělské praxe. Pořízením nové technologie došlo ke snížení mzdových nákladů a k lepší efektivitě práce.

Další projekt byl podán rovněž v rámci Opatření – Investice do zemědělských podniků, kdy bylo žádáno o podporu na rekonstrukci stáje pro skot s přístavbou zastřešeného krmišťe. Všechny projekty byly po kontrolách příslušných orgánů schváleny a zjištěné skutečnosti nevedly ke snižování požadovaných výší podpor.

3.4.1.1 Zaúčtování investičních dotací

Poskytnuté investiční dotace snižují vstupní cenu hmotného majetku (na který byla dotace získána) k datu přijetí dotace. U investičních dotací se jedná o osvobozený příjem a jsou tedy daňově neuznatelné. Účtují se v daňové evidenci jako nákup investičního majetku mínusem.

V roce 2018 byla přijata dotace na rekonstrukci zemědělské stavby pro masný skot. Stavba měla původní cenu 600 000 Kč, opravou byla zhodnocena na 2 860 000 Kč, přičemž investiční dotace činila 1 225 000 Kč. Cena zemědělské budovy byla snížena na 2 235 000 Kč.

3.5 Zelená nafta

Každý rok podává farma přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně z minerálních olejů. Přiznání podává na Celní úřad o vrácení spotřební daně na motorovou naftu (nazývaná také „Zelená nafta“). K přiznání zemědělský subjekt dokládá doklad Zelená nafta – záznamní povinnost, do kterého se udávají informace o spotřebě nafty. V dokladu je uveden název pozemku, datum, druh provedené činnosti, označení stroje a celková spotřeba. Dále se pro výpočet nároku na vrácení spotřební daně z minerálních olejů dokládá přehled o nákupu a skutečné spotřebě pohonných hmot, intenzitě chovu zvířat za kalendářní čtvrtletí. Spotřeba se prokazuje evidencí o skutečné spotřebě a tabulkou pro výpočet nároku na vrácení spotřební daně.

Výpočet nároku na vrácení daně za 1. čtvrtletí roku 2020:

Zdaňovací období: 1Q/2020

Aritmetický průměr stavu VDJ: 130,79

Aritmetický průměr výměry zemědělské půdy (ha): 257,75

Výsledná intenzita chovu hospodářských zvířat: 0,5

Tabulka č. 25: Výpočet nároku vrácení spotřební daně

PHM v litrech	Koeficient nároku	Nárok na vrácení daně
2 869	9,50	27 256

Zdroj: Vlastní

Za 1. čtvrtletí 2020 má zemědělský podnik nárok na vrácení daně ve výši 27 256 Kč ze spotřeby pohonných hmot.

3.5.1 Zaúčtování dotace z CÚ

Z Celního úřadu se vrací spotřební daň z minerálních olejů a účtuje se stejně jako ostatní finanční podpory do zdanitelných příjmů a zařadí se mezi ostatní zdanitelné příjmy.

Tabulka č. 26: Zaúčtování dotace z CÚ za rok 2020

Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky		Zdanitelné příjmy	
			v peněžním ústavu		Členění příjmů	
			Příjem	Výdaj	Prod. výrob. a služeb	Ost. příjmy
16. 5.	V/20/001	Dotace - CÚ	27 256			27 256

Zdroj: Vlastní zpracování

3.6 Životní prostředí

Sledovaný zemědělský podnik čerpal také finanční prostředky z Evropského fondu na ochranu a zlepšování životního prostředí prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí (OPŽP). Prioritní osa 2 – Zlepšování kvality ovzduší. Jednalo se o projekt na pořízení nové technologie pro snížení emisí amoniaku. Projekt byl Státním fondem životního prostředí schválen a v současné době je stále monitorování v době udržitelnosti.

3.7 Vliv dotací na hospodaření zemědělského podniku

Ke zjištění vlivu dotačních titulů na hospodaření podniku byly využity interní účetní dokumenty sledované farmy, především přehledu pohybů za každé jednotlivé roky z daňové evidence.

Tabulka č. 27: Účetní pohyby za rok 2019

<i>Příjmy celkem bez dotací</i>	<i>Příjmy celkem s dotacemi</i>
11 013 916 Kč	13 823 544 Kč
<i>Výdaje celkem bez dotací</i>	<i>Výdaje celkem s dotacemi</i>
11 719 321 Kč	11 719 321 Kč
<i>VH - ztráta</i>	<i>VH - zisk</i>
-705 405 Kč	2 104 223 Kč

Zdroj: Účetnictví farmy

V roce 2019 dle účetních záznamů byly příjmy tvořeny prodejem výrobků a služeb – prodejem sklizně, slámy a sena, prodejem zvířat, likvidací obalů, přepravou a prací traktorem. Největší příjem představoval pro zemědělský podnik prodej mléka. Farma byla v obou případech ve sledovaném roce zisková pouze s vyplacenými dotacemi. Poskytnuté finanční prostředky byly v celkové výši 2 809 628 Kč.

Tabulka č. 28: Účetní pohyby za rok 2018

<i>Příjmy celkem bez dotací</i>	<i>Příjmy celkem s dotacemi</i>
12 214 099 Kč	14 980 000 Kč
<i>Výdaje celkem bez dotací</i>	<i>Výdaje celkem s dotacemi</i>
13 189 358 Kč	13 189 358 Kč
<i>VH - ztráta</i>	<i>VH - zisk</i>
-975 259 Kč	1 790 642 Kč

Zdroj: Účetnictví farmy

V tomto sledovaném roce došlo k navrácení části finančních prostředků vynaložených na rekonstrukci zemědělské stáje pro skot. Investiční dotace byla schválena a poskytnuta z Programu rozvoje venkova 2014 – 2020. Bez dotací by byl zemědělský podnik ztrátový, zisk podnik vykazoval pouze s poskytnutými dotacemi.

Tabulka č. 29: Účetní pohyby za rok 2017

<i>Příjmy celkem bez dotací</i>	<i>Příjmy celkem s dotacemi</i>
11 348 689 Kč	13 753 120 Kč
<i>Výdaje celkem bez dotací</i>	<i>Výdaje celkem s dotacemi</i>
12 419 321 Kč	12 419 321 Kč
<i>VH - ztráta</i>	<i>VH - zisk</i>
-1 070 632 Kč	1 333 799 Kč

Zdroj: Účetnictví farmy

Ve zkoumaném roce 2017 došlo k rekonstrukci hospodářské stáje pro masný skot, z tohoto důvodu došlo k vyšším výdajům na investice do zemědělské budovy. Bez dotačních titulů by byla farma v tomto případě ztrátová. Výdaje byly také vynaloženy rovněž na nákup plemenného býka a pozemku.

Tabulka č. 30: Účetní pohyby za rok 2016

<i>Příjmy celkem bez dotací</i>	<i>Příjmy celkem s dotacemi</i>
10 562 736 Kč	13 039 084 Kč
<i>Výdaje celkem bez dotací</i>	<i>Výdaje celkem s dotacemi</i>
11 295 377 Kč	12 419 321 Kč
<i>VH - ztráta</i>	<i>VH - zisk</i>
-732 641 Kč	1 743 707 Kč

Zdroj: Účetnictví farmy

Bez dotací by ve sledovaném roce také celkové výdaje převyšovaly příjmy a farma by tak vykazovala ztrátu 732 641 Kč. Nízký příjem byl zjištěn u prodeje mléka a nebyly poskytovány ani služby s traktorem a kombajnem, kdy zemědělské služby představují pro farmu na příjmech také svůj podstatný vliv. Vyšší příjem byl zaznamenán v roce 2016 z prodeje sklizně.

Tabulka č. 31: Účetní pohyby za rok 2015

<i>Příjmy celkem bez dotací</i>	<i>Příjmy celkem s dotacemi</i>
8 355 496 Kč	10 828 854 Kč
<i>Výdaje celkem bez dotací</i>	<i>Výdaje celkem s dotacemi</i>
8 300 522 Kč	8 300 522 Kč
<i>VH - zisk</i>	<i>VH - zisk</i>
54 974 Kč	2 528 332 Kč

Zdroj: Účetnictví farmy

Z tabulky č. 31 je zřejmé, že sledovaný zemědělský podnik by byl ziskový i v případě neposkytnutí dotačních titulů, ale zisk by činil pouze 54 974 Kč a tato skutečnost by nebyla příznivá a pro podnik únosná z dlouhodobého hlediska. Zisku bylo dosaženo proto, že farma dosáhla relativně vysoké produkce kravského mléka a prodané mléko přineslo podniku vysoký příjem za tento kalendářní rok. Vyšší příjem byl také ze sklizně tržních plodin. Byly poskytovány také zemědělské služby traktorem, lisování senáže, práce kombajnem a bylo prodáno více hospodářských zvířat než obvykle.

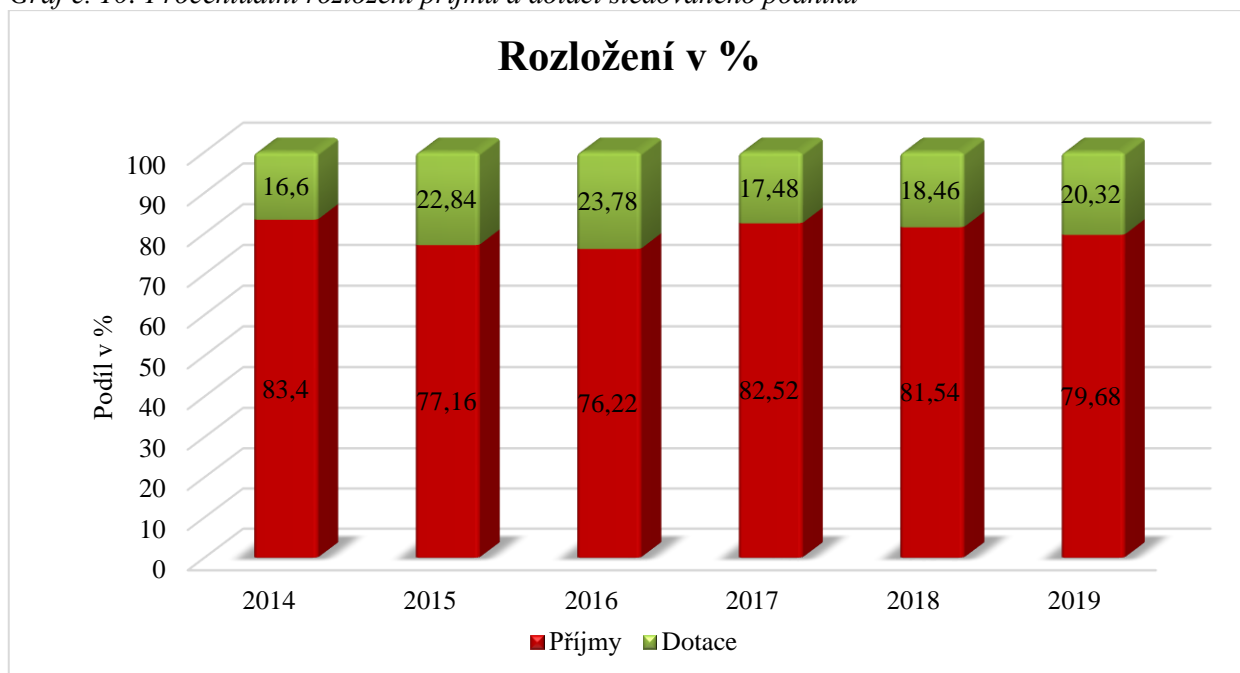
Tabulka č. 32: Pohyby za rok 2014

<i>Příjmy celkem bez dotací</i>	<i>Příjmy celkem s dotacemi</i>
8 240 802 Kč	10 405 855 Kč
<i>Výdaje celkem bez dotací</i>	<i>Výdaje celkem s dotacemi</i>
8 474 931 Kč	8 474 931 Kč
<i>VH - ztráta</i>	<i>VH - zisk</i>
-234 129 Kč	1 930 924 Kč

Zdroj: Účetnictví farmy

V pozorovaném 2014 by byl bez poskytnutí dotačních titulů zemědělský subjekt ztrátový, ziskový byl pouze v případě vyplacených finančních prostředků. V tomto roce došlo k poměrně velké investici do nového majetku a koupil se nový žací stroj.

Graf č. 10: Procentuální rozložení příjmů a dotací sledovaného podniku

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 10 ukazuje procentuální zastoupení jednotlivých složek příjmů v zemědělském podniku. Ve zjištěných příjmech nejsou zaznamenány žádné výrazné výkyvy. Nejnižší podíl získaných dotací byl ovlivněn absencí dotací na dotační tituly VCS – Bílkovinné plodiny v roce 2014. O nově zavedené platby mohl zemědělský podnik žádat až od roku 2015, a tím došlo mezi těmito roky k procentuálnímu navýšení o 6,24%.

Graf č. 11: Výsledek hospodaření podniku s dotacemi a bez dotací

Zdroj: Vlastní zpracování z účetních dat podniku

Graf č. 11 ukazuje šestiletý vývoj finančních prostředků v zemědělském podniku s dotacemi a bez dotací. Se započtením poskytnutých dotačních titulů se farma pohybovala v kladných číslech a vykazovala zisk.

Největší výkyvy jsou zaznamenány v letech 2014 až 2017. Od roku 2017 je zřejmý postupný nárůst jak celkové sumy dotací, tak i celkových příjmů.

V případě vývoje příjmů bez dotací by zemědělský subjekt byl ziskový pouze v jednom roce z šesti sledovaných. Stejně jako v případě vývoje celkových výnosů jsou v příjmech bez dotací zřejmé podstatné výkyvy od roku 2014 až do roku 2017. Po roce 2017 se však dosažená ztráta začala postupně snižovat.

Srovnáním příjmů a výdajů bez dotací a s dotacemi byl zjištěn významný vliv dotačních titulů na hospodaření zemědělského subjektu. Lze prokázat, že zemědělský podnik je závislý na finančních prostředcích z dotací. Farma by bez získaných finančních prostředků nebyla schopna setrvat na domácím trhu a došlo by zřejmě k jejímu zániku. Na základě zjištěných skutečností je hospodářský subjekt konkurenceschopný pouze s vyplacenými dotacemi a s podporami má možnost také investovat do dalšího rozvoje zemědělského areálu.

Ze zjištěných výsledků lze navrhnout, aby zemědělský podnik v dalších letech zvýšil úroveň poskytování zemědělských služeb a více se zaměřil na výkrm a prodej masného skotu.

V tomto ohledu by mohla farma získat více finančních prostředků pro své podnikání a vykazovat vyšší příjmy. Důležité je se více zaměřit na finanční stránku zemědělského podniku a snažit se snižovat závislost na dotačních titulech.

3.8 Návrh kalkulace na komoditu mléko

Ve zkoumaném zemědělském podniku X nejsou pravidelně vyhodnoceny kalkulace na výrobu mléka, a proto bylo vhodné navrhnout kalkulaci na mléčnou komoditu. Na farmě chovají dojný skot plemene Holštýn. Holštýnský skot je náročný na kvalitu krmiva, na vyrovnané krmné dávky a velký důraz je také nutné klást na kvalitu chovného prostředí. Dojnice jsou na farmě chovány v systému volného ustájení.

Pro chov dojného skotu jsou zajištěny optimální podmínky, sleduje se mléčná užitkovost – laktační křivky, obsah tuku, bílkovin aj. Důležitým prvkem je kvalitní dojírna, která je základem pro nezávadné získání mléka, stavu a zdraví mléčné žlázy. V zemědělském podniku se dojení provádí za pomoci dojícího robota značky LELY a nadojené mléko je skladováno v chladicím tanku.

Na farmě se v minulém roce chovalo celkem 180 kusů skotu, z toho bylo 46 krav dojných. Mléko se prodává do jihočeské Madety a. s., kdy v současné době je prodejní cena stanovena na 8,12 za kilo kravského mléka. V kalkulaci na výrobu jednoho litru kravského mléka se bude počítat s přímými výdaji na chov dojného skotu – výdaje na krmiva, skladování a přepravu, odpisy, daň z nemovitostí a dále se bude počítat s nepřímými náklady, které zahrnují veterinární úkony a léčiva, spotřeba energie a vody. Zisk na litr mléka bude zjištěn rozdílem z prodejní ceny 8,12 a ze zjištěné nákladové ceny na výrobu 1 kila kravského mléka.

Farma na výrobu kravského mléka čerpá každý rok dotaci na VCS dojnice. Z tohoto důvodu bude zisk na výrobu mléka stanoven s poskytnutou dotací na dojnice a bez poskytnuté dotace. V závěru bude zhodnocena rentabilita výroby mléka. Průměrná dojivost se u dojnic pohybuje na úrovni 8 500 litrů mléka za rok. Celková roční produkce mléka na 46 krav je 391 000 l.

Tabulka č. 33: Návrh kalkulace komodity mléko za rok 2019

Ukazatel	Roční výdaje v Kč	Výdaj na 1 dojnici v Kč
<i>Nakoupené krmivo</i>	608 436	14 096
<i>Vlastní krmivo</i>	115 160	2 938
<i>Veterinář a léčiva</i>	230 795	5 017
<i>Výdaje na mzdy a odvody</i>	0	0
<i>Elektřina, voda</i>	271 522	5 903
<i>Pomocné činnosti (opravy, údržba)</i>	356 000	7 739
Režie provozní:		
<i>-Pohonné hmoty</i>	189 858	4 127
<i>-Pronájem pozemků</i>	445 720	9 690
<i>- Daň z nemovitostí</i>	59 000	1 283
<i>-Odpisy DHM</i>	601 971	13 086
<i>-Odpisy zvířata (plemenný býk)</i>	20 000	435
<i>Příjem z prodeje telat</i>	48 960	-
Celkové výdaje	2 898 462	-
<i>Příjem z prodeje mléka</i>	3 067 151,36	-
<i>Produkce mléka v litrech</i>	391 000	-
<i>Náklad na 1 l mléka</i>	7,17	-
<i>Cena za prodané mléko</i>	8,12	-
Zisk na 1 litr mléka	0,95	-

Zdroj: Vlastní zpracování

V případě řešeného zemědělského podniku se jedná o sdružení podnikatelů (OSVČ), z tohoto důvodu nejsou uvedeny náklady na mzdy a odvody sociálního a zdravotního pojištění. Základní stádo se neodepisuje.

Uvedený návrh sestavené kalkulace zjišťuje zisk na 1 litr vyrobeného mléka. Z kalkulace komodity mléko bylo zjištěno, že nejvyšší nákladovou položku představují nakoupená krmiva pro dojný skot, dále odpisy a pronájem obhospodařovaných pozemků. Zjištěný výsledek z návrhu kalkulace na mléčnou komoditu hodnotím kladně, zemědělský podnik nevyrobí mléko pod úrovní svých nákladů. U sledované farmy byl zjištěn zisk 0,95 Kč na jeden litr vyprodukovaného mléka. Prodejní cena mléka je 8,12 Kč/l, cena je důležitá pro stanovení rentability mléka, ale bohužel ji zemědělští prvovýrobci nemůžou nijak ovlivnit.

3.9 Zjištěná rentabilita kravského mléka

Tabulka č. 34: Rentabilita kravského mléka

Celkové příjmy	3 067 151,36
Celkové výdaje	2 898 462
Hospodářský výsledek bez dotací	168 689,36
VCS - Dojnice	232 584
Hospodářský výsledek s dotacemi	401 273,36

Zdroj: Vlastní zpracování

Aby byl chov dojného skotu udržitelný, musí být z dlouhodobého hlediska produkce kravského mléka rentabilní. Z uvedené tabulky č. 34 je zřejmé, že vyprodukované syrové mléko přináší zemědělskému podniku zisk v obou stanovených případech, jak bez poskytnutých dotací, tak s podporou: Dobrovolná podpora vázaná na produkci - VCS Dojnice.

Produkce kravského mléka je pro zemědělský subjekt velmi důležitá. Ekonomické výsledky také ovlivňují základní faktory u chov dojného skotu. Mezi hlavní faktory patří plemenná příslušnost dojnic, celková dojivost, plodnost, zdravotní stav, věk, obměna stáda a odchov telat.

4 Závěr

Z hlediska tématu Finanční podpory a specifika účtování v zemědělském podniku bylo cílem diplomové práce posouzení vlivu dotačních titulů na hospodaření vybraného zemědělského podniku a vymezení vedení daňové evidence. Zvolený zemědělský podnik byl z hlediska utajení interních dat a informací označen písmenem X. Zjištěné finanční částky byly v diplomové práci upraveny. Vybraná farma uvedená v této diplomové práci se zabývá smíšenou výrobou – živočišnou a rostlinnou produkcí a nachází se v Jihočeském kraji.

Pro získání potřebných dat a informací byla zvolena metoda pozorování a osobní rozhovor s majitelem zemědělského podniku. V oblasti finančních podpor byl sledován a porovnáván šestiletý časový vývoj. Zkoumání bylo stanoveno od roku 2014 do roku 2019. U všech provozních a investičních dotací bylo provedeno jejich zaúčtování z hlediska daňové evidence. Dotační podpory vybraného podniku byly porovnány s celorepublikovým průměrem a u provozních dotací bylo zjištěno, že se farma pohybuje lehce pod republikovým průměrem. U investičních dotací byl zemědělský podnik nad celorepublikovým průměrem.

Byly vymezeny veškeré dotační tituly, které sledovaný zemědělský podnik čerpal za posledních 6 let hospodaření. O dotace žádala farma elektronickou formou podání Jednotné žádosti přes Portál farmáře. Za dobu sledování se každý rok žádalo o poskytnutí dotací na Jednotnou platbu na plochu SAPS, ANC - Horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými omezeními, Greening – Platba pro zemědělce dodržující příznivé podmínky pro klima a životní prostředí, AEKO – Agroenvironmentálně - klimatická opatření, PVP – Přečhodné vnitrostátní podpory a o finanční podpory na Dobrovolné podpory vázané na produkci VCS – bílkovinné plodiny, telata masného typu a platba na dojnice.

Nejvýznamnější finanční podporou za sledované roky pro zemědělský podnik byla provozní dotace z přímých plateb na SAPS – Jednotná platba na plochu a dotace na ANC - Horské a jiné oblasti s přírodními omezením. Nejvyšší peněžní částka z dotačního titulu SAPS byla vyplacena v roce 2014, celková výše finanční podpory byla stanovena na úrovni 1 257 326 Kč. V následujícím roce byla farmě vyplacena peněžní podpora o 422 710 Kč nižší z důvodu snížení sazeb na hektar zemědělské půdy. Nejvyšší finanční obnos z dotace na ANC byla podniku poskytnuta v roce 2019 a celková peněžní částka činila 886 418 Kč. Za šestiletý časový vývoj byla celková nejvyšší dotační podpora přijata v roce 2019, a to konkrétně 2 809 628 Kč.

Z celkových příjmů za tento rok tvořily dotace 20,32%. Nejnižší celková finanční podpora 2 404 431 Kč byla získána v roce 2014 a částka představovala 16,6% z celkových příjmů farmy za sledovaný rok. Nejméně peněžních prostředků za zkoumané roky bylo přijato z dotačního titulu VCS – bílkovinné plodiny.

Z pohledu investování do hmotného majetku využíval zemědělský podnik rovněž Program rozvoje venkova 2014-2020, ze kterého žádal o poskytnutí finančních prostředků na různé rekonstrukce stávajících zemědělských stájí pro skot nebo na výstavbu hnojiště v areálu farmy. Podporu pojištění plodin má hospodářský subjekt zajištěn prostřednictvím Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu proti nepříznivým klimatickým jevům. Čtvrtletně se žádalo o vrácení spotřební daně z minerálních olejů a koeficient činil 9,5%. Ze životního prostředí farma žádala v rámci prioritní osy 2: Zlepšení kvality ovzduší a cílem bylo snížení emisí amoniaku.

Pro zjištění vlivu dotačních titulů na hospodaření zemědělského podniku byly využity podklady účetnictví, kdy byly porovnány celkové příjmy a výdaje s dotacemi a bez dotací.

Procentuální zastoupení dotací a příjmů za všech 6 sledovaných let byly znázorněny prostřednictvím grafu. Procento dotací tvořilo každý rok přibližně 20% z celkových příjmů. Z výsledků hospodaření zemědělského podniku bylo zjištěno, že je farma na dotačních titulech výrazně závislá, bez dotací by byl podnik ziskový pouze v jednom sledovaném roce. Bez poskytnutých finančních podpor by nebylo možné konkurovat ostatním zemědělským podnikům na trhu a farma by si nemohla dovolit investovat do rozvoje.

Vybraný zemědělský podnik pro aplikování diplomové práce se více věnuje živočišné produkci, konkrétně výrobě kravského mléka. Proto byla navržena kalkulace výroby mléka a zjištěný výsledek byl hodnocen s dotacemi a bez dotací. Bylo zjištěno, že celkové příjmy z prodeje mléka bez dotace byly 3 067 151,36 Kč a celkové výdaje na výrobu mléka byly stanoveny na úrovni 2 898 462 Kč. Kravské mléko je na základě zjištěných výsledků rentabilní i bez finanční podpory VCS – Dojnice. Nejvyšší výdaje v oblasti výroby syrového mléka byly vynaloženy na nakoupená krmiva, odpisy a provozní režii.

5 Seznam literatury

Právní předpisy:

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů. § 3 písm. a).

Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství

Literární zdroje:

ABELE KUIPERS, MARIJA KLOPCIC, ARUNAS S.: *Farm management and extension needs in Central Eastern European countries under the EU milk quota.*, 2006.

BEČVÁŘOVÁ, V., JUŘICA, A. *Koncepce pilířů I a II SZP v dotační politice ČR.* Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2008. ISBN 978-80-7375-252-1.

DVOŘÁKOVÁ, D.: *Specifika účtování a oceňování v zemědělství.* 2. aktualizované vydání. Vydal: Wolters Kluwer, a. s., 2012.

HRADECKÝ, M., KONEČNÝ, M.: *Kalkulace pro podnikatele.* 1. vydání. Praha: Prospektrum, 2003. 153 s. ISBN 8071751197.

POLÁČKOVÁ J., BOUDNÝ J., JANOTOVÁ B., NOVÁK J.: *Metodika kalkulací nákladů a výnosů v zemědělství.* Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2010.

RANE, A. A., DEORUKHKAR, A. C.: *Economics of agriculture.* Atlantic Publishers & Dist, 2007.

SVOBODA, J., LOSOSOVÁ, J., ZDENĚK, R.: *Zemědělské dotace v Evropské unii.* 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017.

VALDER, A.: *Účetnictví pro podnikatele v zemědělství,* 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 392 s. ISBN: 978-80-7357-388-1

RYBOVÁ, J.: *Daňový systém,* 1. vydání. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2017. ISBN 978-80-7394-633-3

RYBOVÁ, J., KOUŘILOVÁ, J.: *Základy účetnictví s daňovou problematikou pro zemědělské a podobné obory*, 1. vydání. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2017. ISBN 978-80-7394-634-0

Časopisy a odborné publikace:

FELČÁREK, J.: *Za zvýšenou porážkou skotu stojí i cena krmiv*, 2019. Odborný a stavovský týdeník Zemědělec. Dostupné z: <https://www.zemedelec.cz/>

FIALOVÁ, Z.: *Poslanci schválili dotace*. Odborný a stavovský týdeník Zemědělec 2019. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/113/spolecna-zemedelska-politika-po-roce-2020>

KOPÁČEK, J.: *Mléko a mléčné výrobky edice Jak poznáme kvalitu?* Svazek 9, 1. vydání. 2014. Dostupné z: https://www.bezpecnostpotravin.cz/UserFiles/publikace/2014_SCS_Mleko_web.pdf

KUBIŠ, J.: *Zemědělská politika*, 2018. Agrární komora. Zpravodaj AGRObase. Dostupné z: http://www.akcr.cz/data_ak/18/a/AGRObase1810.pdf

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Mléko a mlékárenské výrobky*. [online] 2012. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/613295/Komoditni_karta_Mleko_leden_2019.pdf

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Zemědělství* [online] 2018. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/627472/Zemedelstvi_2018_brozura_pro_web.pdf

SVOBODA, M.: *Naši zemědělci si zaslouží vyšší podporu státu*, 2018. Zpravodaj AGRObase. Dostupné z: http://www.akcr.cz/data_ak/18/a/AGRObase1810.pdf

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Zpráva o trhu s mlékem a mlékárenskými výrobky* [online] 2020. Dostupné z: <https://www.szif.cz/>

Internetové zdroje:

ČESKÝ SVAZ CHOVATELŮ MASNÉHO SKOTU. *Hovězí maso*. [online] 2020. Dostupné z: <https://www.hovezimaso.cz/vyuziti-masa>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Strukturální šetření v zemědělství – 2016*. [online] Zemědělské subjekty podle právních norem. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/zemědělství-celkem>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Struktura osevních ploch*. [online] 2019. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/soupis-ploch-osevu-k-31-5-2019>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Struktura produkce českého zemědělství*. [online] 2018. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/zemedelstvi-publikace>

INSTITUT ÚČETNICTVÍ, 2020. *Vedení účetnictví a daňové evidence*. Dostupné z: <http://www.institutucetnictvi.cz/vedeni-ucetnictvi/>

INSTITUT ÚČETNICTVÍ, 2020. *Účetní závěrka a uzávěrka*. Dostupné z: <http://www.institutucetnictvi.cz/ucetni-zaverka-a-uzaverka/>

INSTITUT ÚČETNICTVÍ, 2020. *Členění majetku*. Dostupné z: <http://www.institutucetnictvi.cz/cleneni-majetku/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Strategie resortu Ministerstva zemědělství ČR s výhledem do roku 2030*. [online] 2020. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/koncepcie-a-strategie/strategie-resortu-ministerstva-1.html>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Státní zemědělská politika 2021-2027*. [online] 2020. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/szp-pro-obdobi-2021-2027/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Mléko v režimu jakosti Q CZ* [online] 2020. Dostupné z: eagri.cz/public/web/file/562235/Q_CZ_2016_studie.pdf

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Národní dotace* [online] 2020. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/narodni-dotace/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Program rozvoje venkova 2014-2020* [online] 2020. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Program rozvoje venkova 2014-2020* [online] 2020. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/kontroly-podminenosti-cross-compliance/>

PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ A LESNICKÝ FOND. *Náplň činnosti*. [online] 2020. Dostupné z: <https://www.pgrlf.cz/o-spolecnosti/napln-cinnosti/>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Státní zemědělský intervenční fond* [online] 2020. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/o-nas>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Přímé platby* [online] 2020. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prime-platby>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Jednotná platba na plochu SAPS* [online] 2020. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/saps>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Platba pro mladé zemědělce* [online] 2020. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/mladyz>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Platba pro zemědělce dodávající zemědělské postupy* [online] 2020. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/greening>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Přechodné vnitrostátní podpory* [online] 2020. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prechodne-vnitrostatni-podpory>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Celostátní síť pro venkov* [online] 2020. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/venkov>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Registr půdy LPIS* [online] 2020. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/lpis>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Program rozvoje venkova 2014-2020* [online] 2020. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prv2014>

6 Zkratky

ha – hektar

SAPS – Jednotná platba na zemědělskou plochu

ANC - Horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními

LFA - méně příznivé oblasti (Less Favoured Areas)

PP – přímé platby

PRV – Program rozvoje venkova

LPIS – veřejný registr půdy

EET – Elektronická evidence tržeb

EFA – Deklarace plochy využívané v ekologickém zájmu

ŽP – životní prostředí

AEKO – Agroenvironmentálně – klimatické opatření

VCS – Dobrovolná podpora vázaná na produkci

PGRLF - Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

DHM – dlouhodobý hmotný majetek

DNM – dlouhodobý nehmotný majetek

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

EU – Evropská unie

ČR – Česká republika

SZP – Státní zemědělská politika

EZZF – Evropský zemědělský záruční fond

EAFRD – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

EUR – euro

MZe – Ministerstvo zemědělství

SZIF – Státní zemědělský intervenční fond

ČPI – Česká plemenářská inspekce

SVS – Státní veterinární správa

ÚKZÚZ – Ústřední kontrolní zkušební ústav zemědělský

SZPI – Státní zemědělská a potravinářská inspekce

SOT – Společná organizace trhu

OP – Operační program

OPR – Operační program rybářství

Kč – česká koruna

TTP – trvalé travní porosty

EFA – plochy využívané v ekologickém zájmu

KBTM – krávy bez tržní produkce mléka

VDJ – velká dobytčí jednotka

t – tuna

CSV – Celostátní síť pro venkov

DZES – dobrý zemědělský a environmentální stav

PPH – povinné požadavky na hospodaření

GIS – Geografický informační systém

IACS – Integrovaný administrativní kontrolní systém

cm – centimetr

IČ – identifikační číslo

PO – právnická osoba

FO – fyzická osoba

PD – peněžní deník

DPH – daň z přidané hodnoty

DPFO – daň z příjmů fyzických osob

DPPO – daň z příjmů právnických osob

ÚJ – účetní jednotka

aj. – a jiné

např. – například

apod. – a podobně

MD – strana má dáti

D – strana dal

kg – kilo

živ. hm. – živá hmotnost

SP – sociální pojištění

ZP – zdravotní pojištění

ČMSCH – Českomoravská společnost chovatelů

ks – kus

km – kilometr

č. – číslo

OR – obchodní rejstřík

OPŽP – Operační program životního prostředí

SRS – Státní rostlinolékařská správa

tj. – to je

1Q – čtvrtletí

FADN – Zemědělská účetní daňová síť

CÚ – Celní úřad

VH – výsledek hospodaření

7 Seznam obrázků, tabulek a grafů

7.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: Struktura osevních ploch v roce 2019	7
Obrázek 2: Současná podoba SZIF	11

7.2 Seznam tabulek

Tabulka 1: Stavby skotu	4
Tabulka 2: Sazby jednotlivých dotačních titulů 2019	14
Tabulka 3: Účtování dotací.....	22
Tabulka 4: Vrácení dotací do státního rozpočtu	22
Tabulka 5: 347 – Ostatní dotace (např. z PGRLF)	22
Tabulka 6: Nabízené zemědělské služby	30
Tabulka 7: Stavby hospodářských zvířat za sledované roky	34
Tabulka 8: Osev a sklizeň pšenice ozimé za sledované roky	36
Tabulka 9: Osev a sklizeň ječmene ozimého za sledované roky	36
Tabulka 10: Osev a sklizeň ječmene jarního za sledované roky	37
Tabulka 11: Osev a sklizeň řepky za sledované roky	37
Tabulka 12: Osev a sklizeň tritikale za sledované roky.....	38
Tabulka 13: Osev a sklizeň kukuřice na zeleno a siláž za sledované roky.....	38
Tabulka 14: Osev a sklizeň jetele červeného za sledované roky	38
Tabulka 15: Výsledky šetření provozních dotací celkem v Kč/ha	41
Tabulka 16: Výsledky šetření investičních dotací celkem v Kč/ha	42
Tabulka 17: Zaúčtování provozní dotace SAPS za rok 2019	44
Tabulka 18: Zaúčtování provozní dotace ANC za rok 2019	45
Tabulka 19: Zaúčtování provozní dotace Greening za rok 2019	46
Tabulka 20: Zaúčtování provozní dotace PVP za rok 2019	48
Tabulka 21: Zaúčtování provozní dotace AEKO za rok 2019.....	49
Tabulka 22: Zaúčtování provozní dotace VCS – Bílkovinné plodiny za rok 2019	51
Tabulka 23: Zaúčtování provozní dotace VCS – Dojnice za rok 2019	52
Tabulka 24: Zaúčtování provozní dotace VCS – Telata masného typu za rok 2019.....	54
Tabulka 25: Výpočet nároku na vrácení spotřební daně.....	57
Tabulka 26: Zaúčtování dotace z CÚ za rok 2020.....	57
Tabulka 27: Účetní pohyby za rok 2019.....	58
Tabulka 28: Účetní pohyby za rok 2018.....	58
Tabulka 29: Účetní pohyby za rok 2017.....	58
Tabulka 30: Účetní pohyby za rok 2016.....	59
Tabulka 31: Účetní pohyby za rok 2015.....	59
Tabulka 32: Účetní pohyby za rok 2014.....	60

Tabulka 33: Návrh kalkulace komodity mléko za rok 2019.....	63
Tabulka 34: Rentabilita kravského mléka s dotacemi a bez dotací	64

7.3 Seznam grafů

Graf 1: Celkové částky dotačních titulů za jednotlivé roky.....	41
Graf 2: Výše platby na SAPS za sledované roky.....	42
Graf 3: Výše platby na ANC za sledované roky.....	44
Graf 4: Výše platby na Greening za sledované roky	46
Graf 5: Výše platby na Přejídné vnitrostátní podpory za sledované roky.....	47
Graf 6: Výše platby na Agroenvironmentálně-klimatické opatření za sledované roky.....	48
Graf 7: Výše platby na Bílkovinné plodiny za sledované roky	50
Graf 8: Výše platby na Dojnice za sledované roky	51
Graf 9: Výše platby na Tele masného typu za sledované roky.....	53
Graf 10: Procentuální rozložení příjmů a dotací sledovaného podniku.....	60
Graf 11: Výsledek hospodaření podniku s dotacemi a bez dotací.....	61